

TUARASCAIL BHLIANTUIL 2008

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2008

Ráiteas an Phríomhfheidhmeannaigh

Freagairt do na dúshláin i dtimpeallacht chasta a bhaineann le sábháilteacht bia agus sláinte cothaithe Éilíonn **safefood** a bheith ina eagraíocht sholúbtha agus fhreagrúil. I bhforbairt ár bhfreagra táimid ag brath ar ár saineolas inmheánach ildisciplíneach, comhlánaithe ag ár struchtúir comhairleacha foirmiúil, agus an saineolas atá ag daoine eile trí mheán ár líonraí gairmiúla.

Mar gheall ar ár sainchúram uile-oileáin, agus nádúr tras-ghníomhaireachta dár gcuid oibre, go bhfuil comhpháirtíocht ríthábhachtach dár rath. Cibé an bhfuil sé i sábháilteacht agus sláinteachas bia nó ar ghníomhaíochtaí a bhaineann le cothú, tá gach uile ár gcuid oibre tréithrithe ag tírdhreach casta na n-eagraíochtaí - poiblí, príobháideacha agus deonacha - go léir ag obair a chothú agus a choimeád ar bun sláinte poiblí. Is é ár príomh-fheidhm agus tosaíocht a thabhairt faoi glacadh leis go bhfuil an cur chun cinn na sábháilteachta bia agus ithe sláintiúil freagracht roinnte agus is féidir é seo a sheachadadh ach trí chomhpháirtíochtaí buaine agus láidir.

Ba mhaith liom aitheantas a thabhairt don obair chrua agus tiomantas ár gceithre stiúrthóireachtaí - Oibríochtaí Corparáideacha, Eolaíocht Bhia, Sláinte an Duine & Cothú, agus Margaíochta agus Cumarsáide. Imirt ár struchtúir chomhairleacha ról ríthábhachtach le treoir a sholáthar saineolaithe. Faoi Cathaoirleach John Dardis, cuidíonn an Bord Comhairleach i leagan amach an treo straitéiseach na heagraíochta. Cuireann an Coiste Comhairleach Eolaíochta, faoi chathaoirleacht an tOllamh Charlie Daly, comhairle de chineál teicniúil agus níos mó, tríd a raon éagsúil saineolais, cuidíonn dúinn a aithint ceistanna ag teacht chun cinn. Is mian liom ár mbuíochas a chur leis an dá thaifead na struchtúr comhairleach as a gcion den scoth le linn 2008.

Ba é 2008 an chéad bhliain dár bplean corparáideach is déanaí trí bliana. Ba é an plean mar thoradh ar phróiseas fada comhairliúcháin le príomhpháirtithe leasmhara, agus aithníonn sé na cuspóirí sonracha chun tionchar a imirt ar iompraíocht tomhaltóirí agus leis an gcomhshaol bia tionchar a imirt, ag tacú le athrú iompair. Soláthraíonn an plean d'fhorbairt agus a chothabháil bonn fianaise láidir chun tacú lenár ngníomhaíochtaí. Is é an cur chun cinn cur chuige nasctha agus comhtháite le sábháilteacht bia agus ithe sláintiúil ar fud an oileáin bunúsach an phlean chun a chinntiú go n-úsáidtear acmhainní go héifeachtúil agus go héifeachtach.

Is í an chumarsáid ar ár príomhtheachtaireachtaí tógtha ar fhianaise eolaíoch iontaofa. **safefood** Coinníonn an eolas faoi thaighde ábhartha sa bhaile agus sa saol idirnáisiúnta. I gcás ina ndéanfar taighde breise ag teastáil chun bearnaí a dhúnadh i ár n-eolas, an obair a choimisiúnú dúinn trí chóras trédhearcach agus go seachtrach a bhailíochtú. Sa bhliain 2008 tá an fócas na taighde nua coimisiúnaithe ag **safefood** a chur ar fáil eolas ar leith chun tacú lenár ról chun cinn.

Cumarsáid ag croílár ár ngníomhaíochtaí, agus i 2008 rinne muid roinnt feachtas feasachta comhtháite, i gcomhpháirtíocht le Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS) agus an

Ghníomhaireacht um Chothú Sláinte Thuaisceart Éireann (HPANI). Is é cuspóir an fheachtais, brandáilte "Céimeanna Little", a chur ar chumas tuismitheoirí agus caomhnóirí leanáí óga ag taispeáint conas is féidir athruithe beaga i ngníomhaíocht fhisiciúil agus nósanna bia a mbeidh tionchar mór acu ar shláinte. An feachtas fógraíochta teilifíse agus raidió a úsáidtear le hábhar tacaíochta ar fáil trí láithreán gréasáin tiomanta. 2008 ionadaíocht ag an gcéad chéim d'fheachtas trí bliana, agus na torthaí tosaigh ón taighde margaidh an-dearfach.

I 2007 chuireamar tús le feachtas ar a dtugtar "Speak Out" tomhaltóirí a spreagadh chun idirghníomhú díreach leis na hoibreoirí gnó lónadóireachta áit a raibh inní ann faoi shláinteachas bia i mbunaíochtaí lónadóireachta. 2008 chonaic an dara céim den tionscnamh seo leis an dáileadh na n-ábhar tacaíochta do na gnóthaí bia atá dírithe ar éascú féadfaidh sé freagra iomchuí inní tomhaltóirí.

Tomhaltóirí Tá mearbhall minic ag cur chun cinn na aistí meáchain cailiteanas agus táirgí. Tá sé aitheanta go maith go bhfuil "shocrú mear" agus aistí faddish neamhéifeachtach i chothabháil meáchan sláintiúil. **safefood** a fhorbairt, i gcomhar le Cothú na hÉireann agus Institiúid Daitéitice, acmhainn ar líne a chuidíonn le daoine meáchan a chailleadh ar bhealach sláintiúla inbhuanaithe a dhéanamh. An acmhainn, "weigh2live" cuireann sé réimse na n-uirlisí úsáideacha chun cabhrú le tomhaltóirí ar bhonn leanúnach.

Teachtaireachtaí Séasúrach le fada mar ghné den obair **safefood**. Glacadh le cur chuige nuálach ag an Nollaig nuair a tugadh an deis do thomhaltóirí a téacs i meáchan na turcaithe agus comhairle a fháil go leictreonach ar amanna cócaireacht fearr is féidir. Seo bhí le bheith ina nuálaíocht an-tóir ag na mílte tomhaltóirí úsáid as an tseirbhís, lena n-áirítear 500 iarratas ar Lá Nollag féin.

Leanann **safefood** chun tógáil ar an chomhoibriú rathúil a baineadh amach i réimse an tsaotharlann sna blianta roimhe sin. Ár lablinks glár ag soláthar deiseanna oiliúna agus soghluaisteacht agus ceardlanna do bhaill foirne saotharlainne chun malartú dea-chleachtais. Tá mar phríomhfheidhm ag **safefood** comhairle a thabhairt don CATT ar fhorbairt na saotharlanna speisialaithe. Ag deireadh na bliana 2008 d'fhorhuinigh an CATT le hiompar de chomhairliúchán fairsing dírithe ar roghanna inmharthana chun forbairt seirbhís tagartha eintreach.

Mar a luaigh mé cheana, tá bonn fianaise láidir ina bonn riachtanach do gach tionscnamh chun cinn sláinte, agus tá clár taighde **safefood** go mór leis an fhianaise seo. Le linn 2008 críochnaíodh roinnt ceithre cinn déag de thionscádail taighde i raon leathan disciplíní, agus rinneadh coimisiúnú ar chúig thionscadal nua taighde.

Otracht Tá aitheanta mar cheann de na bagairtí sláinte is mó sa domhan forbartha. Bhfuil **safefood** ag déanamh a cuid maidir le cur le freastal ar an dúshlán seo. Ag an leibhéal comhairle maidir le beartas, ghlacamar páirt ghníomhach sna Grúpaí Stiúrtha um Chosc ar Mhurtall a bunaíodh i dTuaisceart Éireann. Ag an am céanna d'fhorbair muid uirlisí praiticiúla, tríd ár Weigh2Live agus Little tionscnaimh Céimeanna, chun cabhrú le daoine aonair agus do theaghlaigh a dhéanamh ar na roghanna bia ceart. Aithnímid freisin go bhfuil ghrúpaí ar ioncam íseal deacracht faoi leith rochtain a fháil ar aistí bia sláintiúla ar chúiseanna éagsúla. I 2008 d'fhorbraíomar clár chun forbairt tionscadal áitiúla atá dírithe ar na constaicí seo a shárú.

Thar ceann an Bhoird Chomhairligh **safefood**, mo chomhghleacaithe ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis na daoine aonair agus eagraíochtaí a bhí ag obair linn le linn 2008 chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin atá os ár gcomhair. Táimid ag tnúth le leanúint leis an gcur chuige comhpháirtíochta a chothabháil agus a fheabhsú sláinte poiblí ar oileán na hÉireann.

Martin Higgins, POF

Oibríochtaí Corparáideacha

*Oibríochtaí Corparáideacha tacaíocht do gach ceann de na straitéisí **safefood** 's agus cláir ar fud gach réimse gnó na heagraíochta, lena n-áirítear, i 2008, na gníomhaíochtaí go léir saotharlann eolaíochta comhordú agus measúnú ar an ngá atá le seirbhís tagartha eintreach ar bhonn uile-oileánda. Baineadh é seo amach trí sholáthar na n-acmhainní airgeadais agus praiticiúla, le tacaíocht ó nósanna imeachta airgeadais éifeachtacha agus socruithe rialachais láidre corparáideach. A chothú luach ar airgead-chur chuige i rith na bliana béim ar éifeachtúlachtaí a bhaint amach agus torthaí dírithe ar fud **safefood**.*

ACMHAINNÍ DAONNA AGUS COMHIONANNAS

Fuair gach ball foirne Oiliúint Chomhionannais sa chéad ráithe de 2008, an cuspóir a bhí leis ná treoir a sholáthar maidir le forbairtí reachtaíochta Thuaidh agus Theas. Rinneadh athbhreithniú ar Plean Gníomhaíochta um míchumas, ina n-aithnítear cé atá faoi mhíchumas a phríomhshruthú isteach inár ngníomhaíochtaí, agus cuireadh faoi bhráid an Coimisiún Comhionannais i dTuaisceart Éireann i Meán Fómhair 2008, chomh maith le tuairisciú rialta ar fad faoi Acht Thuaisceart Éireann 1998. Comhairliúcháin um Chomhionannas Rinneadh freisin ar an Teachtaireacht nua-fhorbartha agus Straitéisí Cothú.

LABPORATORY COMHORDÚ

Oiliúint & Soghluaiseachta Clár ('Lablink')

Bhí suim mhór sa chlár seo breis forbartha le geallsealbhóirí le linn 2008, lena bhféachtar le comhordú agus idirghníomhaíocht a chothú idir saotharlanna bia poiblí sábháilteacht ar oileán na hÉireann. spreagann rannpháirtíocht agus oiliúint foirne saotharlainne ar bhonn Thuaidh-Theas trasteorann. Éascaíodh baill foirne ó na hearnálacha Sláinte agus Talmhaíochta (Thuaidh agus Theas) i nasc a fhorbairt le daoine gairmiúla eile bia sábháilteacht agus saineolas a fháil luachmhar. Foireann chaith am i saotharlanna eile ar an oileán na hÉireann, agus d'fhreastail ar chúrsaí agus ar chomhdhála sa Ríocht Aontaithe agus mórtáir na hEorpa.

Ceardlanna

An tsraith ceardlann rathúil Lablink d'fhoireann na saotharlanna bia poiblí sábháilteacht ar aghaidh i rith 2008 le ceardlanna ar Bhailíochtú Modh Micribhitheolaíochta Bia, Iniúcháireachta Inmheánaí agus Soláthair Ionstraim agus Calabrá.

Nuachtlitir

Foilsíodh ceithre eagrán de nuachtlitir an *lablinks* i 2008, lena n-áirítear 'tuairteora' na Nollag 12-leathanach Eagrán, ina mbeidh agallaimh le daoine gairmiúla le sábháilteacht bia, próifílí saotharlainne, altanna ar thaighde ar shábháilteacht bhia agus ar fhaisnéis / míreanna nuachta. Bhí an t-eagrán na Nollag an t-eagrán deireanach den nuachtlitir sa bhformáid atá inniu ann. I 2009, beidh **safefood** ag fhoilsiú Nuachtlitir nua athchóirithe

méadaithe a leanfaidh ar aghaidh a chur san áireamh nuachta agus eolais don fhoireann saotharlainne, chomh maith le clúdach réimsí breise spéise ar nós oideachas sábháilteacht bia, cothú, cosaint sláinte comhshaoil agus an phobail, micribhitheolaíocht agus saincheisteanna tocsaineolaíocht agus otracht, etc é cuspóir an nuachtlitir athbhreithnithe a dhéanamh ar fhaisnéis maidir le **safefood** agus an réimse sábháilteachta bia níos leithne ar oileán na hÉireann ar fáil do ghrúpa níos leithne de pháirtithe leasmhara.

Seirbhís Tagartha eintreach

Is é an seachadadh staid na seirbhísí saotharlainne ealaíne speisialtóireachta chun sláinte an tomhaltóra agus sábháilteacht bia tacaíocht ar oileán na hÉireann ról tosaíochta le haghaidh **safefood**.

I mí na Samhna 2007, chuir **safefood** páipéar ar Sheirbhísí Tagartha eintreach d'oileán na hÉireann le togra a ghabhann leis an cruinniú iomlánach den Chomhairle Aireachta Thuaidh Theas (CATT). Bhain n páipéar seo amach an cúlra a gníomhaíochtaí bia *sábháilte* sa réimse seo agus cur síos ar roinnt roghanna féideartha le haghaidh soláthar Seirbhísí Tagartha eintreach a dhéanfaidh freastal ar riachtanais úsáideoirí na seirbhísí sa dá dhlínse.

An CATT fhorghnóigh an bealach atá beartaithe chur chun cinn sa pháipéar, seirbhísí de chuid éascaitheoir ó lasmuigh den oileán, a bhfuil saineolas bainistíochta sa réimse ábhartha, chun próiseas a éascú a bheadh rannpháirteach agus neamhspleách araon. Dá réir sin, coinníodh an Dr Jon Bell, iar-Phríomhfheidhmeannach na Gníomhaireachta um Chaighdeán Bhia Ríocht Aontaithe, sa cháil seo. Roghnaíodh an tOllamh Henrik Wegener, saineolaí neamhspleách teicniúil le cáil idirnáisiúnta seirbhísí tagairt eintreach saotharlainne chun cuidiú leis an Dr Bell. Is é ról an tOllamh Wegener na comhairle a thabhairt ar na buntáistí sláinte eolaíoch agus an phobail ar na roghanna faoi bhreithniú agus ar fhorbairt na seirbhíse.

Tar éis sraith na comhchomhairle déthaobhaí neamhfhoirmiúil a tionóladh ag an Dr Bell le níos mó ná 16 príomhpháirtithe leasmhara in Éirinn agus sa Ríocht Aontaithe; agus sraith de chuairteanna suímh teicniúla an tOllamh Wegener leis na háiseanna tagartha trí úsáid ag saotharlanna ar an oileán agus GB, **bia atá sábháilte** Beidh Páipéar Comhairliúcháin ar an ábhar go luath i 2009. Nuair atá an próiseas comhairliúcháin a chomhlánú agus aighneachtaí go cúramach staidéar, beidh páipéar moladh deiridh a chur faoi bhráid na Comhairle Aireachta Thuaidh-Theas ar chomaoin in am trátha.

AIRGEADAS

Iniúchadh agus Rialachas

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste (C&AG) ó Phoblacht na hÉireann agus i dTuaisceart Éireann i gcomhpháirt leis na Ráitis Airgeadais formheasta.

An tIniúcháir Inmheánach faoi scrúdú críochnúil ar nósanna imeachta bainistíochta tionscadal le linn na bliana chun a chinntiú go bhfuil ár gcleachtais freastal go hiomlán ar riachtanais na seirbhíse poiblí.

An Bord Comhairleach Coiste Iniúchta le chéile faoi dhó i rith 2008. Cuireadh Coiste Iniúchta oiliúint i mí na Samhna 2008.

Cuntasacht

Cuireadh an Bord Feidhmiúcháin **safefood** (Foireann Bainistíochta Sinsearaí) le faisnéis buiséid agus airgeadais rialta, d'fhonn na torthaí a baineadh amach go deireadh na bliana aschuir an bPlean Gnó dírithe aitheanta. Dá bhrí sin, bhuail na torthaí airgeadais don bhliain 2008 araon airgead tirim agus spriocanna buiséidacha.

Cuireadh Ranna urraíochta **safefood** (an Roinn Sláinte agus Leanaí i bPoblacht, agus an Roinn Sláinte Seirbhísí Sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí i dTuaisceart Éireann) le tuairisciú rialta ar dhul chun cinn airgeadais agus oibriúcháin.

Pleanáil Ghnó

Táirgeadh Plean Straitéiseach trí bliana agus Corparáideach don tréimhse 2008-2010. An comhairliúchán fairsing i gceist leis an bhfoireann, agus le páirtithe leasmhara lena mbaineann i dTuaisceart Éireann agus i bPoblacht na hÉireann. Baineann an téama is mó ar an ngá atá le leas a bhaint as ár neart straitéiseacha mar an comhlacht amháin ag déileáil le cur chun cinn sábháilteachta bia agus saincheisteanna gaolmhara ar gach oileán-ardán - agus Díríonn an plean an-soiléir ar fháil chuige nasctha ar fhaireachas chur chun cinn, agus comhoibriú eolaíoch.

Tháirgtear Plean Gnó do 2008 ina comhtháite agus nasctha leis na straitéisí corparáideacha a bheidh dírithe tiomáint aschuir agus torthaí sa bhliain 2008 - 2010.

Pinsin Foirne

Bunaíodh an Scéim Pinsean Thuaidh / Theas, a bunaíodh go sonrach le haghaidh fostaithe de na Comhlachtaí Forfheidhmithe, i mí Aibreáin 2005 agus a bhí i bhfeidhm go hiomlán i rith 2008. Chuidigh **safefood** leis an bhainistiú agus a fhorbairt sa todhchaí ar an Scéim trí ionadaíocht ar na rialacha a fho-choiste, agus mar bhall den choiste iomlán Pinsin an Phríomh-Oifigigh Feidhmiúcháin. Aistríodh Gach ranníocaíochtaí pinsin a asbhaintear fhostaithe bhfoirm a mbeidh an Roinn faoi seach den Acht Airgeadais (Thuaidh agus Theas).

Soláthair

Tar éis próisis tairisceana, cuireadh conarthaí le haghaidh soláthar do réimse leathan de chonarthaí ar fud na heagraíochta Oiliúna m.sh. ailléirge bia. Rinneadh athbhreithniú ar chleachtais soláthair ag teacht leis an gcleachtas is fearr chun cloí le gach reachtaíocht Eorpach agus náisiúnta.

Chomhairle Aireachta Thuaidh-Theas (CATT)

Tionóladh cruinniú iomlán na CATT i Sábháilteacht Bia agus Earnáil na Sláinte i mí Bealtaine 2008. Cuireadh Páipéir ar Phlean Gnó 2008, Plean Corparáideach 2008-2010 agus an tSeirbhís Tagartha eintreach.

Comhaontú Chill Rímhinn Athbhreithniú

An Chill Rímhinn Grúpa Athbhreithnithe faoi athbhreithniú ar na Comhlachtaí Thuaidh-Theas sa bhliain 2008. Tá a dtuarascáil ag súil leis i 2009.

Naisc le Comhlachtaí um Shábháilteacht Bia eile

Tá ionadaíocht ag **bia sábháilte** anois ag UESB (Údarás Eorpach um Shábháilteacht Bia)

Ar aghaidh ag cruinnithe rialta a bheidh ar siúl leis an dá an nGníomhaireacht Caighdeán Bia Tuaisceart Éireann agus Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, d'fhonn a chur chun cinn ar éifeachtacht uile-oileáin trasteorann-comhoibriú i measc an dá ghníomhaireacht.

GNÍOMHAÍOCHTAÍ SCIENIFIC

An Eolaíocht Bhia agus Stiúrthóireachtaí Sláinte agus Cothú an Duine a chur ar fáil an bonn eolaíochta ar mhaithe le sábháilteacht bhia, sláinteachas, agus teachtaireachtaí cothaithe. Sa bhliain 2008, bhí tacaíocht feachtais 'Céimeanna Little, Speak-Out, Meáigh-2-Beo, agus trí Léirmheasanna Tomhaltóirí Dírithe.

Eolaíocht an Bhia

TAIGHDE

Críochnaíodh na tionscadail taighde seo a leanas i 2008: -

I réimse na sábháilteachta cheimiceach

- Próifíliú le haghaidh Mí-úsáid Gníomhairí Anabolic i Táirgeadh Feola
- Meastóireacht ar an Tionchar ar an bia *sábháilte* ar an bhFeirm Treoirínite Úsáid Coccidiostat

I réimse an mhicribhitheolaíocht

- Forbairt Samhail de mheasúnú riosca le haghaidh Salmonella i uibheacha bhlaosc agus uibheacha próiseáilte ar oileán na hÉireann
- Arcobacter spp. in earraí bia miondíola in Éirinn: nósanna imeachta aonrú bharrfheabhsú agus imscrúdú a n-relatedness géiniteach
- Meastóireacht ar am-teocht próifíliú agus na cleachtais a bhaineann le láimhseáil bia i siopaí miondíola fuaraithe
- Aithint agus a thréithriú genes friotaíocht antaibheathach i bhfeoil éanlaithe (GENECHASER)
- Riosca, freagracht agus rogha: bia agus ithe i scoileanna dara leibhéal
- D'fhonn a chinneadh na táscairí shláinteachas bia do chustaiméirí a mheas go hoibiachtúil caighdeáin sláinteachais i siopaí miondíola agus seirbhíse bia

Trí thionscadal taighde nua a cuireadh tús leis i 2008:

I réimse an mhicribhitheolaíocht

- Rialú Campylobacter i éanlaithe clóis - clár a fhorbairt a scaipeadh ceachtanna a d'fheirmeoirí ar oileán na hÉireann

- Suirbhé ar meats miondíola fuar slisnithe le tagairt ar leith do láithreachta Listeria monocytogenes agus tocsaine botulinum Clostridium, lena n-áirítear táirgí laghdaithe salainn agus saille laghdaithe-
- Suirbhé a Aimsigh an Láithreachta Salmonella spp. Campylobacter spp agus. i Pacáistí miondíola sicín amh Ceannaithe I rith na Republic Of Ireland

Líonra Taighde Biotoxin

Tionóladh an 4ú Comhdháil Bhliantúil Biotoxin Líonra Taighde i mBéal Feirste i mí Iúil. An chomhdháil aghaidh ar an gceist an tocsain Azaspiracid i sliogéisc na hÉireann a bhí go mór i mbéal an phobail, mar a fuair an tocsain nach beag aird na meán cumarsáide sna míonna roimh an gcomhdháil. Bhí coimisiúnaithe **safefood** i mí Iúil 2007 le staidéar a fhorbairt i d'úsáideoir iontaofa, láidir agus -chairdiúil modh chun a bhrath tocsain seo sula dtéann sé isteach ar an margadh. Ceist leis an tionscadal foirne taighde ó Ollscoil na Banríona, Béal Feirste (QUB), Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath (DCU) agus Institiúid Teicneolaíochta más rud é (ITC). Bhí Comhdháil Líonra na bliana seo comhoibriú idir an Líonra Taighde Biotoxin agus an Institiúid um Agraibhia-agus Úsáid Talún i QUB.

Cumann na hÉireann de Tocsaineolaíochta

Thacaigh an Chomhdháil bhliantúil agus Chruinniú Ginearálta Bliantúil de Chumann na hÉireann Tocsaineolaíochta a bhí ar siúl i gCorcaigh agus dhírigh sé ar cheist na forlíontaí bia. Na toscairí i láthair seachtó éisteacht a fháil ar ábhair imní sábháilteachta a bhaineann le forlíontaí bia áirithe, an creat reachtaíochta reatha ina bhfuil an margadh forbhiana, gnéithe cothaitheacha de úsáide fhorbhia agus moltaí agus freisin mar a cúraimí a bhí imní ó laistigh den tionscal bia bhforlíonadh féin.

Clár Bia ailléirge Oilíúna

Tar éis an Clár Bia thar a bheith rathúil ar Oilíúint Sábháilteachta **Bia Ailléirgí** d'Oifigigh Sláinte Comhshaoil (OSCanna) i réigiún na Teorann ina **bia** comh-mhaoinithe le Comhoibriú agus Obair le Chéile (CAWT) i 2006-7, tá **safefood** a rolladh amach an chláir seo chuig an OSCanna fágtha ar oileán na hÉireann (IOI). Seoladh an clár ag an '*Gníomhaíochta ar Imoibriú*' comhdháil ailléirge bia a tionóladh i mBaile Átha Cliath i mí Dheireadh Fómhair. Iomlán de 86 toscaire ar an imeacht uile-lae in ionannas le raon leathan disciplíní lena n-áirítear lucht acadúil, lónadóireacht, tionscal, an ghairm leighis, eagraíochtaí neamhrialtasacha agus na húdarais rialála.

Ní mór don trádáil lónadóireachta ag iarraidh eolas agus oilíúint chun déileáil leis an guaise agus an clár a chur ar fáil an fhaisnéis sin tríd an Oifigigh Sláinte Comhshaoil a rialáil a dhéanamh ar oibriú na n-áitreacha bia, an Anailísithe Poiblí a thástáil bianna ar díol as a n-ábhar ailléirgine agus trí na léachtóirí lónadóireachta a traein lónadóirí sa todhcháí. Go deimhin, is é seo an chéad uair go bhfuil an oilíúint á cur ar fáil do léachtóirí tríú leibhéal ag freastal ar an oileán na hÉireann (IOI).

Cuimsíonn an clár cianfhoghlama agus imeachtaí ceardlann araon, le fócas ar bhainistíocht riosca phraiticiúil na hailléirginí bia - feacht a mhéadú ar ailléirgí bia bagrach don bheatha agus ag soláthar suas chun dáta a sholáthar maidir le haitheantas ailléirgin bia agus

rialaithe sa tionscal lónadóireachta. Iomlán de 29 ceardlann atá sceidealta le linn a reáchtáil gach mí go dtí Meitheamh 2009. Comhlánaíonn an clár oiliúna ailléirgin go hiomlán ag na forálacha a rinneadh do bhainistíocht ailléirgine bia sa phacáiste Lónadóireachta nua Sábháilte a seoladh i dTuaisceart Éireann agus i bPoblacht na hÉireann.

Ailléirge Thuaisceart Éireann

Tacaíocht a foilsíodh an cookbook TÉ Ailléirge, 'Páirtithe, Picnics & Lóna Pacáilte', a seoladh i mBéal Feirste i mí na Samhna. Is ailléirge TÉ carthanas cláraithe i dTuaisceart Éireann a shóláthraíonn tacaíocht agus comhairle ar fáil dóibh siúd a bhfuil ailléirgí bia.

Céiliach-Chumann na hÉireann

Reáchtáladh an Cruinniú Ginearálta Bliantúil de Chumann Céiliach na hÉireann i mí Aibreáin i Luimneach agus **safefood** i láthair ar chéim den Chlár Oiliúna Trasteorann i Rialú ailléirgin Bia (féach thuas). Bhí torthaí an chláir seo an-rathúil a bhí go han-mhaith faighte ag an gcomhdháil le roinnt de na bearta a fhorbairt chun feasacht a mhéadú ar cheist na ailléirge bia sa tionscal lónadóireachta atá infheidhme go díreach chomh maith le éadulaingt bia den sórt sin mar choinníoll céiliach.

Cumann Idirnáisiúnta do Bhia Chosaint

Chuireadh **safefood** páipéar chun an Chumainn Idirnáisiúnta um Chosaint Bia i Columbus, Ohio i Lúnasa. Scrúdaigh an seisiún peirspictíochtaí domhanda le haghaidh cumarsáide shábháilteacht bia ag baint úsáide as ag **safefood** atá bunaithe ar fhianaise cumarsáide mar mhúnla.

Salmonella

Bhain **safefood** éascaigh ilghníomhaireachta sábháilteachta bia agus talmhaíochta cruinniú chun plé a dhéanamh ar na himpleachtaí polasaí d'oiléan na hÉireann ar tionscadal "Forbairt Samhail de mheasúnú riosca le haghaidh *Salmonella* i muiceoil ar oiléan na hÉireann" **bia** atá maoinithe agus forbairtí le déanaí eile ag Aontais Eorpaigh (AE) leibhéal.

Speisialtóir Príomh - Micribhitheolaíocht, **safefood** a chur i láthair chun an cruinniú athbhreithniú bliantúil ar an bPlean Gnímh na RA Zónóisí, a tionóladh i mBéal Feirste, a bhaineann le stádas *Salmonella* na muc a maraíodh i dTuaisceart Éireann chun go bhféadfaidh an fhorbairt mhúnla measúnú riosca trí tionscadal cómhaoinithe ag **bia sábháilte**.

Sláinte an Duine agus Cothú

TAIGHDE

Críochnaíodh na tionscadail taighde seo a leanas i 2008: -

I réimse na sláinte an duine agus cothaithe

- Staidéar fadaimseartha na n-athruithe san innéacs mais comhlacht, bearta anthropometric, ionghabháil chothaithe agus gníomhaíocht fhisiceach i chohóirt de ag dul ar scoil ógánaigh
- Patrúin aiste bia, iontógáil bia, dearcadh agus a n-deitéarmanaint i measc socheacnamaíochta íseal daoine fásta agus leanaí: ar anailís ghrinn ar cainníochtúla agus cáilíochtúla
- Cinneadh ar nádúr agus méid na bochtaineachta bia i dTuaisceart Éireann d'fhonn polasaithe agus tionscnaimh phraiticiúla chun dul i ngleic leis an tsaincheist agus feasacht ar an tábhacht a bhaineann le bia agus cothaithe a mhéadú ó thaobh ar ioncam íseal
- Tomhaltóirí eolas, dearcadh agus tuairimí ar fud an t-ábhar cothaitheach caoineoga
- Uile-oileáin a fhoghlaim ó na "Bia Decent do Chách" Chláir.
- Comharthaí gastroenteritis in Éirinn - suirbhé ar Dhochtúirí Teaghlaigh
- Anailís ar Bhia Suirbhé Náisiúnta na Leanaí

Bochtaineacht Bia

Dhá thionscadal taighde bochtaineachta bia-an meastóireacht ar an gClár Bia Decent do Chách in Ard Mhacha / Dhún Geanainn agus an aiste bia, Iontógáil Cothaitheach agus Dearcadh i measc na Grúpaí faoi Mhíbhuntáiste ar oileán na hÉireann curtha i gcrích mar atá thuas. Tuarascálacha Achoimre á bhforbairt agus seoladh na torthaí tionscadal ag ceardlann ainmnithe i mí na Samhna 2008.

An taighde le fios go bhfuil ag **safefood** i bhfios go sóisialta atá mar chuid den saol laethúil do go leor daoine ó chúlra socheacnamaíoch íseal go mór ar aiste bia sláintiúil. Áirítear ar na hiarmhairtí a d'aiste bia mífholláin do shláinte an téarma níos faide galar croí, diaibéiteas, Hipirtheannas agus roinnt ailsí. Soláthraíonn na torthaí fianaise reatha an bia agus cothaitheach neamhionannais idir mná óga faoi mhíbhuntáiste uirbeacha go háirithe, aithníodh a bheith i mbaol na bochtaineachta agus neamhdhóthanacht micronutrient.

Dhá thionscadal taighde nua ar cuireadh tús leis i 2008: -

Forbairt Meastóireachta Cothú bailíochtaíthe agus Acmhainní Faisnéise Cothú don Suíomh réamhscoile a chur chun cinn ar Comhshaoil Cothú feabhsaithe agus Soláthar Bia sa leagan "

- **Siúcra miltithe Deochanna tomhaltas b** leanaí agus do dhéagóirí y ar oileán na hÉireann

Caoineoga

Caoineoga ag éirí níos coitianta le blianta beaga anuas. Tá sé maoinithe ag **safefood** suirbhé tomhaltóra de dhaoine fásta ar IIO i 2008 (féach thuas) a fhiosrú le tomhaltóirí a thuiscint agus dearcadh i leith caoineoga. Go háirithe, beidh tuiscint ar an méid a chuireann caoineoga lena n-ionghabháil torthaí agus glasraí agus an cion siúcra caoineoga a dhíriú ar. Rinneadh anailís ar na torthaí faoi láthair agus a úsáid ansin chun tacú le teachtaireachtaí tomhaltóra.

GNÍOMHAÍOCHTAÍ

TÉ Otracht Grúpa Stiúrtha um Chosc ar

An Roinn Sláinte Seirbhísí Sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí curtha ar bun ag Grúpa Stiúrtha um Chosc ar Mhurtall a chur chun feidhme "Fit Futures" Phlean. Tá **safefood** ag glacadh páirte go gníomhach sa Ghrúpa Comhairleach. Ceithre fo-ghrúpaí ag déileáil le; cothaithe; gníomhaíocht choirp; faisnéise poiblí; agus bonn fianaise, curtha ar bun. Ba é an cuspóir an bunaidh "Fit Futures" plean ar dhul i ngleic otracht-óige, ach tá an raon feidhme á leathnú anois agus beidh cur chuige lifecycle iomlán.

Tionscnaimh Phobail Bia

Bia Sláintiúil do Chách a deir **safefood** agus iad lena mbunaítear Clár Taispeána ar Thionscnaimh Phobail Bia agus tá siad ag lorg iarratais ar mhaoiniú ó ghrúpaí agus d'eagraíochtaí incháilithe. Is é cuspóir an mhaoinithe seo a bhunú Clár Léiriú ar Thionscnaimh Chomhphobail Bia ar oileán na hÉireann. Tá Tionscnaimh Chomhphobail Bia tionscadail a fheabhsaíonn an fáil agus inrochtaineacht ar bhia sláintiúil do ghrúpaí ar ioncam íseal ag leibhéal áitiúil, ag baint úsáide as cur chuige forbartha pobail. Beidh Seacht tionscnaimh a mhaoiniú thar thréimhse trí bliana. Beidh gach tionscnaimh a fhaigheann maoiniú bliantúil thar thréimhse trí bliana a chur ar bun, a bhainistiú agus tionscadal a chothú. Beidh maoiniú suas go dtí uasmhéid de € 75,000 (£ 60,000) ar fáil ar bhonn incriminteach thar an thréimhse trí bliana.

Cothú Clár Malartaithe

Mar aidhm ag an Clár Malairte Cothú (NEP) chun tacú le comhoibriú agus cumarsáid laistigh den réimse cothaithe ar an oileán na hÉireann. Cuireadh tús píolótach sé ó Bhealtaine 2006-Bealtaine 2007. Tá an clár á reáchtáil ina fhormáid reatha ó Mheán Fómhair 2007. Tá athbhreithniú ar an gclár i 2008 béim ar rátaí rannpháirtíochta méadaithe go mór mór ó Thuaisceart Éireann. Beidh an clár seo a mheas i 2010.

Cruinniú Rannóg na hÉireann den Chumann Cothaithe.

Tá **safefood** ag urraíocht agus a óstáil ar cheardlann cumarsáide ag an gCumann Cothaithe gcruinniú samhraidh Gaeilge i gColáiste na hOllscoile Baile Átha Cliath Roinn. Breis is 100 toscaire ar an gceardlann dar teideal "Cumarsáid Cothú *Taighde-Praiticiúla comhairle don saol ó lá go lá*". Cainteoirí ag an gceardlann bhí an Dr Cliodhna Foley-Nolan, An tOllamh Pat Wall, Paul Cullen iriseoir agus gréasáin tráchtair Richard Delevan. An ócáid a bhí ina cathaoirleach ag Keelin Shanley láithreoir RTE.

Friotaíocht fhrithmhiocróbach - Bia gaolmhara

Is é atá i gceist faoi láthair ag **safefood** tionscadail a bhaineann le roinnt ar an tsaincheist thábhachtach seo. Tá **safefood** ag obair le Comhairleach Eolaíoch grúpa chun cinn go maith in ullmhú páipéar ar seo, agus tá comhdháil beartaithe do 2009 chun aird a tharraingt ar an bhfadhb. Táimid ag obair freisin leis an nGrúpa Náisiúnta Roi Zónóisí chun imscrúdú a easpaí i sonraí an tiomsú sonraí a bhaineann le friotaíocht fhrithmhiocróbach ainmhithe bia

Deochanna

Tá faireachais cothaithe le fios go bhfuil go leor leanaí agus do dhéagóirí deochanna siúcra Tógann milsiithe. Tá **safefood** á coimisiúnú ar roinnt taighde cáilíochtúil a aithint eolas agus cleachtas i ndáil le deochanna do leanaí agus do dhaoine óga idir 12-18 bliana d'laistigh de chomhthéacs ina saol laethúil. Beidh grúpaí fócais a dhéanamh le tuismitheoirí agus caomhnóirí agus le déagóirí. Beidh torthaí an taighde a úsáid chun a chinntiú go bhfuil cumarsáid agus comhairle phraiticiúil chomh ábhartha agus is féidir le tuismitheoirí / caomhnóirí agus do dhéagóirí.

Spóirt Bileog

Tá safefood ag tacú leis an Chothú na hÉireann agus Institiúid Diaitéitice i athchló an Bhia le haghaidh leabhrán Spóirt do dhaoine fásta. Tá úsáid Forlíonadh agus ithe sláintiúil cheisteanna tábhachtacha i measc déagóirí. Chun aghaidh a thabhairt tá **safefood** agus INDI ag dul i mbun leabhrán Spóirt a leasú do dhéagóirí sprioc. Beidh an bhileog a phíolótú i measc déagóirí agus beidh sé ina bplean scaipthe a chur i bhfeidhm.

Salann

Bhí **safefood** páirt sa Roinn Ceardlann Salann Sláinte agus Leanaí (RSL) i mí Mheán Fómhair 2008. Tá Creat an AE Coiteann do Laghdú Salainn a bhaineann le cur chuige dhá shnáithe (1) a laghdú salainn i mbianna próiseáilte agus (2) a chur chun cinn a laghdú salainn i measc daonraí AE. Thug an RSL raon páirtithe leasmhara i Roi a phlé plean gníomhaíochta le haghaidh bogadh ar aghaidh.

Margaíocht agus Cumarsáid

FEACHTAIS

Céimeanna Little (Little Steps)

Cur síos air mar "ar cheann de na dúshláin is tromchúisí an tsláinte phoiblí" ag an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte (EDS), an fhadhb an otracht a mheastar a bheith ag cionúireachtaí eipidéim i measc daoine fásta agus do leanaí ar fud oileán na hÉireann, ag fás ag ráta de 1% gach bliain.

Tháinig **safe food** an Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS) agus an Gníomhaireacht um Chothú na Sláinte (HPA) le chéile i gcur chuige comhpháirtíochta le ceann amháin cuspóir coiteann - le guth amháin agus teachtaireacht shoiléir a chur ar fáil don phobal ar an gceist otracht. I mí an Mheithimh seoladh feachtas mór 3 bliana atá dírithe ar dhul i ngleic leis an bhfadhb thromchúiseach ar fud oileán na hÉireann. Brandáilte, '**Little Steps**', is é an feachtas mór feasachta tionscnamh a bhaineann le fógraíocht raidió, teilifíse agus gníomhaíocht digiteach a ceapadh chun cumhacht a thabhairt do thuismitheoirí nó caomhnóirí leanaí óga, ag léiriú go mbeidh athruithe beaga le gníomhaíocht fhisiciúil agus nósanna bia a mbeidh tionchar mór acu ar shláinte .

Seoladh an feachtas i bPoblacht na hÉireann ag an Aire Mary Wallace TD, Aire Cothú Sláinte agus Sábháilteacht Bia agus i dTuaisceart Éireann ag Andrew Elliott, Stiúrthóir ar an Stiúrthóireacht Sláinte an Daonra, An Roinn Seirbhísí Sláinte Sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí (DHSSPSNI). Tugadh cuireadh do pháirtithe leasmhara Tionóladh ócáid sa dá dhlíne agus ar na meáin chumarsáide chuig an dá ócáid.

An fógraíocht ar siúl faoi dhó i rith na bliana, i mí Meitheamh agus arís i mí Mheán Fómhair. Rinneadh píosa taighde cainníochtúil tagarmharcála i roimh an seoladh feachtas agus rinneadh measúnú ar an feachtas ag deireadh an dara céim den ghníomhaíocht ag baint úsáide as na ceisteanna céanna. Rinneadh an dá pháirt ag Millward Brown IMS. An ad teilifíse scór go han-mhaith i measc a spriocghrúpa sa dá Roi agus Tuaisceart Éireann - go háirithe i dtéarmaí believability taitneamh, agus ábharthacht. Nuair a bheidh na torthaí i gcomparáid leis an iar-feachtas réamh-feachtas staidéar tagarmhairc, iompar i bhfad bhog i dtreo dearfach. Na torthaí sin bhí: méadú á éileamh sa pháiste am a chaitear ag déanamh gníomhaíocht fhisiciúil (5%); seans níos mó i measc iad siúd a bhí le feiceáil ar an bhfeachtas a bheith tugtha isteach athruithe ar aiste bia nó a bheidh le seachaint faoi láthair 'bad' bianna (16%) agus ciontú níos láidre a dtuismitheoirí nósanna itheacháin féin agus leibhéil gníomhaíochta 'cinnte tionchar' iad siúd a leanaí (7%).

Labhair Amach

Tá sábháilteacht bhia le nach ceart, de phribhléid agus níor chóir do thomhaltóirí a réiteach chun aon chríche seachas na caighdeáin is airde. Is é seo an fhealsúnacht an bhfeachtas 'Labhair amach' a lean ar aghaidh i rith 2008.

Céim dhá cheann de na 'Speak Out' feachtas feasachta poiblí ar siúl i mí an Mhárta ar feadh dhá sheachtain. Le níos mó bia agus níos mó itear lasmuigh den bhaile agus taighde a léiríonn go bhfuil 61% de na daoine a cheannach lón lasmuigh den bhaile, a bhí dírithe ar an chéim seo den fheachtas ag an deilí / gnóthaí ceapaire barraí am lóin. Cosúil leis an chéad chéim den fheachtas, a bhí dírithe sé cumhacht a thabhairt do thomhaltóirí a labhairt amach más rud é nach bhfuil siad sásta le sláinteachas bia a bhíonn i ngnólachtaí bia. Tugadh spreagadh do thomhaltóirí chun ligean do na hoibreoirí gnó a fhios nuair nach raibh an glaineacht agus sláinteachas a mbunaithe lónadóireachta suas go scratch. Na fógraíochta san áireamh raidió agus fógraíocht lasmuigh chuimsíonn thaobh busanna, póstaer agus cártaí comaitéireachta.

Díríodh Céim trí cinn ar an bhfeachtas 'Labhair Amach' ag an earnáil bialann / caifé. An teachtaireacht an fheachtas ná "nach gceapann díreach é, deir sé" agus bhí póstaer i dTuaisceart Éireann agus dhá fógraí raidió d'oileán na hÉireann. Rith sé thar tréimhse ceithre seachtaine i mí Dheireadh Fómhair agus bhí tacaíocht bhreise ag caidreamh poiblí tomhaltóir.

Gné Margaíocht Dhíreach an fheachtas seo i gceist le cur chuige dhá NMC. Cuireadh Chomh maith le tomhaltóirí a spreagadh chun labhairt amach bialanna le treoir maidir le conas déileáil le saincheistanna a ardaíodh ag tomhaltóirí. D'fhorbair an ábhair i gcomhar leis an scoth na hÉireann Cumann Cáilíochta (EIQA). Le linn an fhorbairt seo a bhí cumarsáid go dlúth leis an Thuaisceart Éireann Cónaidhm Óstán, Cumann Bialann na hÉireann agus Cónaidhm Óstáin na hÉireann. Na heilimintí do thionscal na n-áirítear Cairt do Chustaiméirí ar na caighdeáin a bheith ag súil ag custaiméirí, leabhrán, póstaer foirne, greamáin agus bróisiúr. San áireamh freisin sa phacáiste seo tá ábhar oideachas a chur ar bhaill an phobail ar na caighdeáin a bheidh ag súil leis i mbialanna agus treoir ar conas imní a ardú go dtí oibreoirí gnó nuair nach gcomhlíontar caighdeáin.

Dáileadh 3,500 cóip den eilimint tosaigh Labhair le óstáin agus bialanna ar fud an oileáin le 1000 breise díreach chuig bunachar sonraí na hÉireann féin Óstán Cónaidhme.

Weigh2live

Léiríonn taighde go bhfuil daoine ag iarraidh a bhaint amach meáchan sláintiúil, ach tá aistí fad mear-shocrú go maith aitheanta mar neamhéifeachtúil, le dieting go leor daoine 'yo-yo' agus ag críochnú suas regaining an meáchan a chaill siad ag éirí níos troime nó fiú. Tá Beaga, athruithe de réir a chéile ar nósanna itheacháin agus leibhéal ghníomhaíochta ar an mbealach is réalaióch agus indéanta meáchan a chailleadh. Forbraíodh acmhainn nua ar líne a chuidíonn le daoine meáchan a chailleadh ar bhealach sláintiúil ag **safefood** agus an Cothaithe agus Daitéitice na hÉireann (INDI). An láithreán gréasáin www.weigh2live.eu, i mí na Bealtaine. An seoladh i gcomhthráth leis an scaoileadh torthaí an Suirbhé Náisiúnta ar Nósanna Maireachtála, Dearcaí agus Cothú (SLAN suirbhé) a foilsíodh sa tseachtain chéanna a léirigh go bhfuil 2 as gach 3 fásta ar oileán na hÉireann róthrom nó otrach. Áirítear ar an suíomh gréasáin dialann bia, idirghníomhach BMI measúnú imlíne áireamhán agus waist, chomh maith le leideanna agus comhairle maidir le bia sláintiúil, ag ithe amach, oidis siopadóireachta bia, codanna bia a thuiscint, agus sláintiúil.

Cócaireacht faoi Nollaig

Tá na Nollag dinnéar ócáid tábhachtach sa bhféilire bliantúil le sábháilteacht bia, le turcaí cócaráilte go minic ach uair amháin sa bhliain, ag cur i lár an aonaigh ar an lá. Tá ár taighde is déanaí le fios go cé a cheannaíonn 80% de thomhaltóirí ar turcaí chun cócaireacht

ag na Nollag, ach 28% úsáid a bhaint as ríomh-am atá bunaithe ar mheáchan an turcaí chun meastachán a dhéanamh an t-am cócaireacht. Rinneadh an taighde sa bhliain ar leith ar na hamanna is fearr le haghaidh cócaireachta turcaithe chun cabhrú chun maolú ar an strus a ullmhú dinnéar turcaí, ag cinntiú go bhfuil an béile i gcuimhne do gach duine an ceart cúiseanna.

Chuaigh **safefood** i gcomhar le cócaire Nevin Maguire a sheoladh treoirlínte nua cócaireachta turcaí le haghaidh oigheann lucht leanúna leictreacha, cúnaimh. Thacaigh an feachtas le fógra raidió, ina meicneoir SMS, clár margaíochta díri a dháileadh níos mó ná 130,000 búistéirí bileoga cócaireachta Nollag agus láithreacht ar líne lena n-áirítear fógraí comórtas banner, agus Google leas iomlán a bhaint. Chomh maith leis seo, dáileadh Luach Super i dTuaisceart Éireann na bileoga ar feadh a 43 siopaí.

EOLAS TOMHALTÓIRÍ

Treoirlínte d'ullmhú bhuidéil naíonáin

I gcomhpháirtíocht le Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS) sheol **safefood** foilseachán nua ar conas a ullmhú beatha buidéal ina leanbh go sábháilte. Ós rud é nach púdair bainne foirmle do naíonáin a táirge steiriúla, tá sé an cumas breoiteacht a chur faoi deara más rud é nach ullmhaíodh go cuí iad. In imthosca annamh, baictéir dhochracha áirithe cosúil le *E.sakazakii* a bheith bhaineann leis. Mar sin féin uisce le teocht os cionn 70 ° Beidh C mharú *E.sakazakii* agus baictéir ar bith eile a d'fhéadfadh a bheith i láthair. Dar teideal 'Conas a ullmhú beatha buidéal do leanbh' Is éard atá, an acmhainn ar leabhrán agus praiticiúil 10-chéim phóstaer. Rinneadh an acmhainn ar fáil d'altraí sláinte poiblí, Daitéiteach ag obair le naíonáin agus iad siúd atá ag obair réamh-scoileanna trí **safefood** agus an FSS.

Comhairle Forlíontach

Le taighde a nochtadh go bhfuil duine as gach ceathrar daoine fásta ar oileán na hÉireann ag cur forlontaí bia, chuaigh **safefood** i gcomhar leis an Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann agus an Ghníomhaireacht um Chaighdeán Bhia i dTuaisceart Éireann Seoladh treoir nua le forlontaí bia. Dar teideal "Ag smaoineamh ar Taking Forbhianna?" Is é an bhileog treoir faisnéiseach le cad forlontaí bia iad agus cad a dhéanann siad. Tá an bhéim ar an eolas ó na trí ghníomhaireacht nár cheart forlonta cothaitheacha a úsáid mar ionad do aiste bia cothrom folláin, is féidir a chur ar fáil go léir na vitimíní, mianraí agus comhábhair nádúrtha leas tairbhiúil eile ar ár sláinte.

Listeria

Chuaigh An Lárionad Faire um Chosaint (HPSC) teagmháil le **safefood** faoi méadú i gcásanna a bhaineann le toircheas Listeria a chuaigh i bhfeidhm go príomha mhná a tháinig le déanaí in Éirinn ó Oirthear na hEorpa, san Áise agus an Afraic fho-Shahárach. An dá ghníomhaireacht Chomhoibrigh a thabhairt ar aird bileoga eolais inar áitíodh ar mhná torracha a bheith san airdeall nuair a cineálacha áirithe breise Tógann bia agus d'eisigh comhairle a thabhairt ar conas a sheachaint ar an riosca listéaróis le linn toirchis. Cuireadh an acmhainn, 'Listeria agus Thoirchis' i roinnt teangacha éagsúla lena n-áirítear Polainnis, Liotuáinis, Laitvis, sa tSlóvaicis, Sínis agus Araibis.

Léirmheasanna Tomhaltóirí Dírithe - Mairteola, Déiríochta agus Muiceoil

Is é cuspóir an athbhreithnithe dírithe ar an tomhaltóir, i dtéarmaí leathana, tuarascáil a thabhairt ar slabhraí bia ar leith agus a dtionchar ar shláinte an duine agus ar cheisteanna ar ábhar imní do thomhaltóirí. I mbliana Seoladh 3 léirmheas níos mó:

Mairteoil: an t-athbhreithniú ar an slabhra bia mairteola seoladh i Márta Léirigh ar éagothroime i tomhaltas ag fir agus mná ar fud an oileáin, go sonrach go bhfuil na fir ag ithe i bhfad ró-mairteola agus gur mná iad ag ithe ró-beag. An t-athbhreithniú béim chomh maith go bhfuil tomhaltóirí muinín feabhsaithe sa slabhra bia mairteola ar an oileán agus forfheidhmiú na rialuithe tionscal atá i bhfeidhm.

Bainne: Léirigh an t-athbhreithniú ar an slabhra soláthair bainne a seoladh i mí Aibreáin gur chóir go mbeadh mná óga agus cailíní sna déaga cur lena n-ól bainne chun feabhas a chur iontógáil cailciam. An t-athbhreithniú a rinneadh chun suntais chomh maith go bhfuil imní do thomhaltóirí beag i dtaca le sábháilteacht bainne agus forfheidhmiú na rialuithe tionscal atá i bhfeidhm

Muiceoil: an t-athbhreithniú ar an slabhra bia muiceoil a seoladh i mí na Samhna do pháistí le fios go bhfuil gá le cur lena n-tomhaltas muiceola, lean úr, mar atá faoi láthair i bhfad ró-a n-ionghabháil muiceoil Is as cineálacha phróiseáil. An t-athbhreithniú a rinneadh roimh an ngéarchéim dé-ocsaine le muiceoil go raibh imní tomhaltóirí cúpla faoi shábháilteacht muiceoil agus na rialuithe forfheidhmithe tionscal atá i bhfeidhm.

IMEACHTAÍ

Balmoral - Rince sa aisles

Bhí **safefood** agus an Ghníomhaireacht Caighdeán Bia seastán ag an seó Balmoral arís bhí cuairteoirí rince sa aisles. 'Rince docht Yum' - bhí an tionscnamh fuinniúil agus spraoi ardán iontach do chur ar taispeáint ithe sláintiúil agus teachtaireachtaí sláinteachas bia i úrscéal agus bhealach spraoiúil. Gnéithe seo seasamh nuálacha Boogy-áirítear burgers agus Salsa-áirítear comhlíonadh Trátaí seó rince sláintiúil a ithe. Idirghníomhach tráth na gceist, físeáin agus duaiseanna freisin ar an lucht éisteachta aird a choinneáil. Cé go raibh sé an dara bliain ag baint úsáide as an coincheap seo a chruthú lean sé an-tóir ar a tharraingt agus bronnadh an seasamh an duais "Stand taobh istigh is Fearr".

Seachtain Náisiúnta Sábháilteachta Bia - Siopadóireacht risky

Chuaigh An Ghníomhaireacht um Chaighdeán Bhia, Tuaisceart Éireann agus **safefood** i gcomhar leis an tseirbhís sláinte comhshaoil in iúl dá teachtaireachtaí simplí do shiopadóirí i rith na bliana seo Seachtain Bia Náisiúnta Sábháilteachta i ndiaidh Léirigh suirbhé go bhfuil an ceathrú cuid (24%) de na daoine i dTuaisceart nimhiú bia na hÉireann i mbaol nuair a ag déanamh a gcuid siopadóireachta grósaera. Na teachtaireachtaí a sheachadadh a bhí pacáiste bianna amha ar leithligh agus, iarracht a fháil sa bhaile chomh luath agus is féidir tar éis siopadóireachta bia a fháil bianna fuaraithe agus reoite ar ais isteach sa chuisneoir nó reoiteoir.

I mbliana chuaigh na ngníomhaireachtaí freisin leis an nGrúpa Musgrave mar chomhpháirtí miondíola. Scaipeadh an ócáid 22,000 atá comhbhrandáilte, málaí siopadóireachta fad-saoil i 26 siopaí SuperValu ar fud Thuaisceart Éireann (ceann i gceantar gach Comhairle Dúiche).

Na málaí siopadóireachta a rinne na teachtaireachtaí feachtas dé agus bhí tacaíocht chomh maith ó bhileog in-stóráil faisnéise agus a tharraingt iomaíocht.

Tionchar Eacnamaíochta na Comhdhála Gaistreintríteas: Costas a eacnamaíocht € 135,000,000

Tuarascáil i mí Aibreán ar Léirigh an t-ualach iomlán gastroenteritis ar an ngeilleagar d'oileán na hÉireann atá measta ag níos mó ná € 135,000,000 in aghaidh na bliana. An tuarascáil a choimisiúnaigh **safefood** agus a rinne Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath agus seoladh an London School of Sláinte agus an Leighis Tropical ag comhdháil i gColáiste Ríoga na Lianna in Éirinn. Cuireann an measúnú eacnamaíoch tuiscint níos fearr ar an iarmhairt airgeadais an galar ar an ngeilleagar, a chabhróidh a chinneadh na bearta is gá chun cabhrú le laghdú ar líon na gcásanna.

Chur taighde le fios go bhfuil **safefood** i bhfios go sóisialta atá mar chuid den saol laethúil do go leor daoine ó chúlra socheacnamaíoch íseal go mór ar aiste bia sláintiúil. Áirítear ar na hiarmhairtí a d'aiste bia mífholláin do shláinte an téarma níos faide galar croí, diaibéiteas, Hipirtheannas agus roinnt ailsí. Soláthraíonn na torthaí fianaise reatha an bia agus cothaitheach neamhionannais idir mná óga faoi mhíbhuntáiste uirbeacha go háirithe, aithníodh a bheith i mbaol na bochtaineachta agus neamhdhóthanacht micronutrient.

OIDEACHAS

Tastebuds

Chur **safefood** agus Iarthar Chorcaí LEADER Co-operative *bachlóga blas sheol*, acmhainn nua oideachais idirghníomhach do ocht nó deich mbliana d'aois i mí na Samhna. Beidh an múinteoir faoi cheannas CD acmhainne, sheol an tAire Batt O'Keeffe, TD Aire Oideachais agus Eolaíochta, a mhúineadh do leanaí mar gheall ar an mbunús ar a gcuid bia agus an tábhacht a bhaineann le bia sláintiúil agus gníomhaíocht fhisiceach ag baint úsáide as cúig, carachtair beoite spraoi.

Ceapadh *bachlóga blas* chun tacú leis an Oideachas Sóisialta Pearsanta Sláinte (OSPS) curaclam i mBunscoileanna. Déanfar an meascán de foghlaim faoi bhia sláintiúil agus táirgeadh bia ar chumas na bpáistí a dhéanamh roghanna bia sláintiúla. Is éard atá sa *Blas bachlóga* acmhainne 8 rannóga éagsúla ranga, gach ceann acu ag cur idir 30 go 40 nóiméad a chur i gcrích, le rannóga idirghníomhach agus moltaí gníomhaíochta. Measc na dtopaicí Seisiún '*Ag Lorg Out About Bia*', '*Cé Táirgeann Ár Bia*', '*dlús Bricfeasta*' agus '*The Big Match*'. Múinteoirí nótaí Tá forbairt déanta freisin ag gabháil leis an acmhainn agus smaointe le haghaidh pléití sa seomra ranga, chomh maith le cluichí san áireamh agus moltaí tráth na gceist. Cuireadh mionsonraí ar an acmhainn do gach bunscoil i bPoblacht na hÉireann agus breis is 1200 scoil ordaigh cóip den acmhainn.

Tá obair ar siúl faoi láthair a chur in oiriúint le húsáid an acmhainn seo i dTuaisceart Éireann.

CUNTAIS DON BHLIAIN DAR CRÍOCH

31 Nollaig, 2008

CLÁR ÁBHAIR

Réamhrá do na Cuntais	3
Ráiteas ar Fhreagrachtaí	7
Ráiteas maidir le Rialú Inmheánach	8
Teastas agus Tuarascáil an-Reachtairí Cuntas agus Ciste	10
Cuntas Ioncaim agus Caiteachais	12
Clár Comhardaithe	13
Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid	14
Nótaí do na Cuntais	15
Aguisín 1 - Cuntais Treoir	23

Réamhrá do na Cuntais

1. Formáid

Tá na cuntais ullmhaithe i bhfoirm a ordóidh an Roinn Sláinte agus Leanaí agus an Roinn Sláinte, Seirbhísí Sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí, le ceadú an Roinn Airgeadais agus an Roinn Airgeadais agus Pearsanra, agus i gcomhréir leis na socruithe airgeadais de Chuid 7 d'Iarscríbhinn 2 a ghabhann le Comhaontú na Breataine-na hÉireann.

2. Faisnéis Chúlra

Is é an Bord Cothaithe Sábháilteacht Bia (An Bord um Chur Chun Cinn Sábháilteachta Bia) le Comhlacht Forfheidhmithe arna bhunú faoin Acht um Chomhaontú Bhéal Feirste ar ^{an} 2ú Nollaig 1999. Tá an reachtaíocht a rialaíonn an Bhoird um Chomhaontú na Breataine-na hÉireann 1999 agus an Thuaidh-Theas (Comhlachtaí Forfheidhmithe) (Tuisceart Éireann) 1999.

Tugann an reachtaíocht a rialaíonn na feidhmeanna sonracha seo a leanas: -

- Cur chun cinn sábháilteachta bia
- Taighde ar shábháilteacht bia
- Teachtaireacht rabhaidh bia
- Faireachas ar ghalair bhia-iompartha
- Cur chun cinn comhoibriú eolaíoch agus naisc saotharlainne
- Forbairt na n-áiseanna éifeachtach ó thaobh costais le haghaidh tástála saotharlainne

Chomh maith leis an méid sin thuas, tá an Bord réimse freagrachta ginearálta chun gníomhú mar fhoinsé neamhspleách comhairle eolaíochta.

3. Rialachas

Is iad feidhmeanna an Bhoird a chomhlíonadh ag na Príomh-Fheidhmeannach a thuairiscíonn don Aireachta Thuaidh / Theas (CATT). Is é an Príomhfheidhmeannach de chúnamh ag an Bord Comhairleach agus Coiste Comhairleach Eolaíochta. Comhaltaí an Bhoird Chomhairligh do 2008 bhí:

Mr John Dardis (Cathaoirleach)

Mr Campbell Tweedie (Leas-Chathaoirleach)

Mr Ken Baird

Ms Lynn Ni Bhaoigheallain

Mr Joe Byrne

Mr Brian Cunningham

Ms Aoife Healy

Ms Susan Heraghty

Mr Neven Maguire

Mr Seamus Sheridan

Mr Con Traas

Ms Jane Wells

Tá an Coiste Comhairleach Eolaíochta 18 comhalta a tarraingíodh as linn saineolais Eolaíoch agus Theicniúil ar fáil sa dá dháil agus tugann sé comhairle maidir le cúrsaí eolaíochta agus teicniúil. Na baill atá mionsonraithe sa Tuarascáil Bhliantúil a ghabhann leis.

4. Torthaí Airgeadais

Tá torthaí an Bhoird **safe food** Bia leagtha amach go sonrach ar leathanach 12. Ba é an barrachas don tréimhse € 540,499 (GBP430, 345).

5. Imeachtaí Iar-Chláir Chomhardaithe

Féach Nóta 16 ar Nótaí leis na cuntais (leathanach 21).

6. Na dTiomnachtaí Carthanúla

Ní bhfuarthas aon síntiúis carthanachta nó a rinneadh i rith na bliana.

7. Polasaithe

Fostaithe faoi Mhíchumas

Fostaíodh Uimh dhaoine faoi mhíchumas i rith na bliana. Mar sin féin, tá an Bord tiomanta do pholasaí comhdheiseanna agus fáilte roimh iarratais ó iarratasóirí cuícháilithe beag beann ar mhíchumas. Forbraíodh plean gníomhaíochta míchumais i 2007 a chur chun cinn dearcadh dearfach i leith daoine faoi mhíchumas agus ar a rannpháirtíocht sa saol poiblí a spreagadh.

Comhionannas

Eisíodh an Bhoird Scéim Comhionannais ceadaithe i mí an Mheithimh 2003 agus tá **safefood** i mbun próisis athbhreithnithe leanúnaigh.

Soláthar Eolais le agus i gcomhairle le Fostaithe

An Fóram Comhpháirtíochta Fostaí bhí i bhfeidhm ar fud 2008 mar mheicníocht chun dul i gcomhairle le fostaithe agus bhí an-éifeachtach mar mhodh cumarsáide fostaí.

Polasaí um Íoc Pras agus ar a fheidhmíocht

Feidhmíonn an Bord polasaí íocaíochta creidiúnaithe i gcomhréir le forálacha an Achta um Íoc Pras Cuntas 1997 agus leis an Treoir AE 2002/35/EC ar Íocaíocht Dhéanach.

Sláinte & Sábháilteacht Polasaí

Coinníonn an Bord Sláinte agus Sábháilteachta polasaí, a scaipeadh ar na fostaithe go léir. Léiríonn an polasaí ceanglais dlí a chothabháil ar ardchaighdeán ar fud na heagraíochta.

8. Forbairt sa Toghchán

D'fhaomh an Bord Straitéis Chorpáirídeach do na blianta 2008-2010 ag an Aireachta Thuaidh / Theas (CATT).

Imlíonn an Straitéis an Bhoird a misean, fíis agus luachanna lárnacha agus conas a dhéanfaidh an Bord i bhfeidhm gach ceann dá bhfeidhmeanna le linn na tréimhse 3 bliana. Tá an straitéis athmheasúnú a dhéanamh go bliantúil i gcomhthéacs plean gnó bliantúil.

Tá caiteachas buiséadaithe do 2009 ná € 10,000,000 (GBP7, 800,000).

Ráiteas maidir le Bord *safefood* ar Fhreagrachtaí

An Roinn Sláinte agus Leanaí agus an Roinn Sláinte, Seirbhísí Sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí d'ordaigh an **safefood** a ullmhú ráiteas cuntas do gach bliain airgeadais san fhoirm agus ar an mbonn atá leagtha amach sa treo na gcuntas san aguisín leis na Cuntais. Na Cuntais a ullmhú ar bhonn fabhráithe agus ní mór léargas fíor agus cothrom ar staid ghnóthaí an Fhorais ag deireadh na bliana agus ar a ioncam agus ar a chaiteachas, gnóthachain agus cailtleanais aitheanta iomlána agus sreabhadh airgid don bhliain airgeadais.

In ullmhú na gcuntas tá an Foras:

- Déanamh de réir treoír gcuntas atá eisithe ag an Roinn Sláinte agus Leanaí agus an Roinn Sláinte, Seirbhísí Sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí, lena n-áirítear na riachtanais chuntasaíochta agus nochta iomchuí, agus na polasaithe cuntasaíochta ar bhonn comhsheasmhach i bhfeidhm;
- Breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh ar bhonn réasúnta;
- Luaigh ar leanadh caighdeáin chuntasaíochta infheidhmithe a nochtaidh agus a mhíniú agus aon imeacht ábharthach sna cuntais;
- Ullmhaigh na Cuntais ar bhonn an ghnóthais leantaigh, sin mura mbíonn sé míchuí glacadh leis go gcuirfidh an Comhlacht ag feidhmiú.

Freagrachtaí an Phríomhfheidhmeannaigh

An Phríomhfheidhmeannaigh freagrachtaí mar an Duine Cuntasach don Bhord Cinn Sábháilteachta Bia, lena n-áirítear freagracht as cuibheas agus rialtacht na n-airgeadas poiblí agus chun taifid a choimeád, leagtha amach i Meamram Airgeadais an Chomhlachta.

Ráiteas maidir le Rialú Inmheánach

1. Scóip na Freagrachta

Mar Dhuine Cuntasach, tá mé freagrach as cothabháil córas fuaime rialaithe inmheánach a thacaíonn le gnóthú na Bord Cothaithe Sábháilteacht Bhia le beartais, aidhmeanna agus cuspóirí, am céanna ag cosaint cistí poiblí agus sócmhainní na Roinne as a bhfuil mé freagrach go pearsanta, i gcomhréir leis an bhfreagrachtaí a shanntar dom i gCuntasáíocht an Rialtais i dTuaisceart Éireann agus Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí.

Is é an beacht cuntasacht agus tuairisciú struchtúr atá sainmhínithe sa Bhoird Meamram Airgeadais, a rianaíonn an t-athbhreithniú agus a ról monatóireachta na Ranna urraíochta comhpháirteach (An Roinn Sláinte, Seirbhís Sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí (Thuaidh) agus an Roinn Sláinte agus Leanaí (Theas). Ina theannta sin, mar Phríomh-Oifigeach Cuntasáíochta, tá mé freagrach do na coistí faoi seach cuntais poiblí sa dá dhlínse.

2. Cuspóir an gCóras Rialaithe Inmheánaigh

Tá an córas rialaithe inmheánaigh riosca a bhainistiú go leibhéal réasúnta seachas chun deireadh gach riosca teip a bhaint amach beartais, aidhmeanna agus cuspóirí; is féidir é sin, ach dearbhú réasúnach agus ní dearbhú iomlán ar éifeachtacht. Tá an córas rialaithe inmheánaigh bunaithe ar phróiseas leanúnach atá deartha chun na rioscaí a aithint agus tús áite a thabhairt do bhaint amach beartais an Bhoird, aidhmeanna agus cuspóirí, meastóireacht a dhéanamh an dóchúlacht go dtarlóidh na rioscaí sin á réadú agus ba chóir an tionchar atá acu a bhaint amach, agus chun iad a bhainistiú go héifeachtach, go héifeachtúil, agus go heacnamaíoch. Tá an córas rialaithe inmheánaigh curtha i bhfeidhm ag an mBord chun Cinn Sábháilteachta Bia don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2008 agus suas go dtí dáta faofa na Tuarascáil agus Cuntais Bhliantúla, agus tagann sé leis treoir na Roinne Airgeadais.

3. Cumas Riosca a láimhsiú

Tá an Fhoireann Shinsearach Bainistíochta freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar chur i bhfeidhm agus próiseas bainistíochta riosca faoi mo threoir chun a chinntiú go bhfuil an próiseas ag obair mar a bhí beartaithe. Chomh maith le hathbhreithniú ar an gcreat riosca foriomlán, fuair na moltaí ó na hiniúcháirí inmheánacha agus seachtracha a athbhreithniú, le rialuithe á feabhsaithe nó a thabhairt isteach mar is gá.

Tá gach ball foirne ag súil a bheith ag obair laistigh de pholasaithe bunaithe ar riosca agus rialaithe inmheánaigh, agus go bhfuil siad oilte mar is iomchú.

4. An Creat Riosca agus Rialú

Tá forbartha ag an mBord clár riosca agus measúnú riosca maitrís. Riosca atá aitheanta ag an leibhéal araon inghreamaithe agus ar rialú ag an am a fhorbairt pleananna gnó agus straitéisí. Tá forbartha ag an mBord ar chreat d'eolas bainistíochta rialta, athbhreithniú a dhéanamh ar athraitheas, agus nósanna imeachta riaracháin agus rialaithe (lena n-áirítear deighilt dualgas agus córas tarmligin agus cuntasachta).

Cuimsíonn sé chomh maith: -

- Córais chuimsitheacha bhuiséadaithe le buiséad bliantúil ceadaithe ag an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin;
- Nósanna imeachta a athbhreithniú agus a aontú leis an Buiséid leis an bhFoireann Bainistíochta Sinsearaí; agus
- An t-ullmhúchán ar thuarascálacha airgeadais rialta mar bhonn le haghaidh athbhreithniú agus monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn.

Sa bhliain 2008, bhí cúnamh an athbhreithniú ar an gcreat rialaithe riosca agus ag na tuairimí an dá na nIniúcháirí Inmheánacha agus Seachtracha agus an Coiste Iniúcháireachta an Bhoird Chomhairligh.

5. Athbhreithniú ar Éifeachtacht

Mar duine Cuntasach, tá mé freagrach as athbhreithniú ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh. Is é mo athbhreithniú ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh bunaithe ar obair na n-iniúcháirí inmheánacha agus na mbainisteoirí feidhmiúcháin laistigh den roinn a bhfuil freagracht orthu as forbairt agus cothabháil an chreata rialaithe inmheánaigh, agus tráchtanna déanta ag na hiniúcháirí seachtracha a litir bhainistíochta agus ar thuarascálacha eile. Tá plean chun aghaidh a thabhairt ar laigí agus feabhsú leanúnach an chórais a chinntiú i bhfeidhm.

Sa bhliain 2008, thacaigh an gníomhaíochtaí seo a leanas an t-athbhreithniú ar éifeachtacht: -

- An tIniúcháir Inmheánach tuairisc don Choiste Iniúchta an Bhoird Chomhairligh ar an gcomhshaol a rialú foriomlán, bainistíocht tionscadail go háirithe.
- Rinneadh athbhreithniú ar an Buiséad Bliantúil, ceadaithe ag na Ranna Urraíochta, míosúil ag an Fhoireann Shinsearach Bainistíochta, go háirithe an athraitheas ón ngníomhaíocht phleanáilte.
- Is é an clár riosca agus measúnú riosca-maitrís faoi athbhreithniú leanúnach.

Martin Higgins

Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin

The Certificate and Report of the Comptrollers and Auditors General to the Houses of the Oireachtas and the Northern Ireland Assembly

We have audited the accounts of the Food Safety Promotion Board for the year ended 31 December 2008 pursuant to the provisions of the British-Irish Agreement Act 1999 and the North South Co-operation (Implementation Bodies) (Northern Ireland) Order 1999 which require us to audit and certify, in co-operation, the accounts presented to us by the Board.

The accounts, which have been prepared under the accounting policies set out therein, comprise the Income and Expenditure Account, the Balance Sheet, the Cash Flow Statement and the related notes.

Respective responsibilities of the Chief Executive and the Auditors

The responsibilities of the Chief Executive, including those pertaining to the preparation of the accounts in accordance with applicable law and the regularity of financial transactions are set out in the Statement of Responsibilities.

It is our responsibility to audit the accounts in accordance with relevant legal and regulatory requirements and International Standards on Auditing (UK and Ireland).

We report our opinion as to whether the accounts give a true and fair view, and have been properly prepared, in accordance with the accounts direction issued under governing legislation. We also report our opinion as to whether in all material respects the expenditure and income have been applied for the purposes intended by Dail Eireann and the Northern Ireland Assembly and whether the financial transactions conform to the authorities which govern them; and whether the proper accounting records have been kept by the Board. In addition, we state whether we have obtained all the information and explanations necessary for the purposes of our audit and whether the accounts are in agreement with the accounting records.

We review whether the Statement on Internal Control reflects the Board's compliance with applicable guidance on corporate governance and report any material instance where it does not do so, or if the statement is misleading or inconsistent with other information we are aware of from our audit of the accounts. We are not required to consider whether the Statement on Internal Control covers all financial risks and controls, or to form an opinion on the effectiveness of the risk and control procedures.

We also report if, in our opinion, the Foreword to the accounts is not consistent with the accounts.

Basis of Audit Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (UK and Ireland) issued by the Auditing Practices Board. An audit includes examination, on a test basis, of evidence relevant to the amounts, disclosures and regularity of financial transactions included in the accounts. It also includes an assessment of the significant estimates and judgments made by the Chief Executive in the preparation of the accounts, and of whether the accounting policies are appropriate to the Board's circumstances, consistently applied and adequately disclosed.

We planned and performed our audit so as to obtain all the information and explanations that we considered necessary to provide us with sufficient evidence to give reasonable assurance that the accounts are free from material misstatement, whether caused by error, or by fraud or other irregularity and that, in all material respects, the expenditure and income have been applied to the purposes intended by Dail Eireann and the Northern Ireland Assembly and the financial transactions conform to the authorities which govern them. In forming our opinion we have also evaluated the overall adequacy of the presentation of information in the accounts.

Other Matters

Without qualifying our opinion which is set out below, we draw attention to

- Note 17 to the financial statements which discloses the circumstances in which €465,902 (£418,729) was spent on a research project which was subsequently terminated.
- The fact that the basis for accounting for pension costs that will be ultimately borne by the Irish Exchequer, and which is disclosed in accounting policy 1.5, does not comply with Financial Reporting Standard 17.

Opinion

In our opinion

- the accounts, which have been properly prepared in accordance with the accounts direction issued under the governing legislation, give a true and fair view, in accordance with that direction, of the State of the Board's affairs at 31 December 2008 and of its surplus for the year then ended
- in all material respects the expenditure and income have been applied to the purposes intended by Dáil Éireann and the Northern Ireland Assembly and the financial transactions conform to the authorities which govern them.

We have obtained all the information and explanations that we consider necessary for the purpose of our audit. In our opinion proper accounting records have been kept by the Board. The accounts are in agreement with the accounting records.

John Buckley
Irish Comptroller and Auditor General

Dublin Castle
Dublin 2
Ireland

Kieran Donnelly
Comptroller and Auditor General for Northern
Ireland
106 University Street
Belfast
BT7 IEU

CUNTAS IONCAIM AGUS CAITEACHAIS

don bhliain dar críoch 31 Nollaig, 2008

	Nótaí	2008	2007	2008	2007
		€	€	GBP	GBP
Ioncam					
Deontais Ioncaim ó Ranna	2	9,295,295	9,108,593	7,400,914	6,233,010
Deontas Caipitil Scaoileadh	9 (a)	<u>326,908</u>	<u>286,042</u>	<u>260,284</u>	<u>195,739</u>
		9,622,203	9,394,635	7,661,198	6,428,749
Ioncam Eile		<u>1,494</u>	<u>1,802</u>	<u>1,190</u>	<u>1,233</u>
Ioncam Iomlán		9,623,697	9,396,437	7,662,388	6,429,982
Caiteachas					
Costais Foirne	3	2,205,178	2,065,263	1,755,763	1,413,259
Táillí an Bhoird		109,696	73,050	87,340	49,988
Dímheas	6	326,908	286,042	260,284	195,739
Caiteachas Cláir Thaighde	5	1,057,166	1,987,311	841,716	1,359,917
Feachtais Chun Cinn Bia	12	2,752,518	2,997,742	2,191,555	2,051,355
Costais Oibriúcháin Eile	4	<u>2,631,732</u>	<u>2,511,296</u>	<u>2,095,385</u>	<u>1,718,480</u>
Caiteachas Iomlán		9,083,198	9,920,704	7,232,043	6,788,738
Barrachas (Easnamh) don bhliain		540,499	(524,267)	430,345	(358,756)
Méid a aistriú chuig an gCúlchiste Ginearálta	13				
		<u>540,499</u>	<u>(524,267)</u>	<u>430,345</u>	<u>(358,756)</u>

Baineann na suimeanna go léir thuas le gníomhaíochtaí leanúnacha.

Aon ghnóthachan ná cailteanas, seachas iad siúd faoi deara gur tabhaíodh le linn na bliana.

Martin Higgins

Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin

Dáta:

Na nótaí ar leathanaigh 15 go 22 mar chuid de na cuntais

CLÁR COMHARDAITHE

mar atá ar 31 Nollaig 2008

		2008	2007	2008	2007
		€	€	GBP	GBP
	Nótaí				
Sócmhainní Seasta					
Sócmhainní Inláimhsithe	6	1,659,887	1,671,457	1,581,042	1,225,763
Sócmhainní Reatha	7	578,919	414,375	551,421	303,882
Dlíteanais Reatha					
Creidiúnaithe-mhéid a bheidh dlite laistigh de bhliain amháin	8	<u>(616,058)</u>	<u>(957,408)</u>	<u>(586,795)</u>	<u>(702,115)</u>
Glan-Dlíteanais Reatha		<u>(37,139)</u>	<u>(543,033)</u>	<u>(35,374)</u>	<u>(398,233)</u>
Sócmhainní Iomlána Iúide Dlíteanais Reatha					<u>827,530</u>
		<u>1,622,748</u>	<u>1,128,424</u>	<u>1,545,668</u>	
Maoinithe ag:					
Caipiteal & Cúlchistí					
Cúlchiste Ginearálta	13	(37,139)	(577,638)	(35,374)	(423,611)
Deontas Caipitil Cúlchiste	9 (a)				
		1,659,887	1,671,457	1,581,042	1,225,763
Deontas Caipitil Chuntas	9 (b)	<u>0</u>	<u>34,605</u>	<u>0</u>	<u>25,378</u>
					<u>827,530</u>
		<u>1,622,748</u>	<u>1,128,424</u>	<u>1,545,668</u>	

Martin Higgins

Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin

Dáta:

Na nótaí ar leathanaigh 15 go 22 mar chuid de na cuntais

RÁITEAS FAOI SHREABHADH AIRGID

don bhliain dar críoch 31 Nollaig, 2008

	2008	2007	2008	2007
Nótaí	€	€	GBP	GBP
Glan-insreabhadh / (eis-sreabhadh) airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	10	(38,953)	(172,805)	22,311 (101,411)
Caiteachas caipitil agus infheistíocht airgeadais Íocaíochtaí chun sócmhainní seasta inláimhsithe	6	(315,338)	(307,896)	(251,072) (210,693)
Glan-insreabhadh / (eis-sreabhadh) roimh mhaoiniú		(354,291)	(480,701)	(228,761) (312,104)
<i>Maoiniú</i>				
Maoiniú Caipitil Faighte		280,733	342,501	223,520 <u>234,374</u>
Cúlchiste Maoiniú		<u>34,605</u>		<u>27,552</u>
Méadú / (laghdú) in airgead tirim / bainc	11	<u>(38,953)</u>	<u>(138,200)</u>	<u>22,311</u> <u>(77,730)</u>

Martin Higgins

Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin

Dáta:

Na nótaí ar leathanaigh 15 go 22 mar chuid de na cuntais seo.

NÓTAÍ LEIS NA CUNTAIS

1. Beartais Chuntasaíochta

1.1 Coinbhinsiún Cuntasaíochta

Na Ráitis Airgeadais ullmhaithe de réir choinbhinsiún an chostais stairiúil.

Gan teorainn an fhaisnéis atá tugtha, na Ráitis Airgeadais a ullmhú ar bhonn fabhruithe agus cloí leis na riachtanais chuntasaíochta agus nochta an Companies (Northern Ireland) Order 1986 hAchtanna, ó Phoblacht na hÉireann gCuideachtaí 1963 go 2009, na caighdeáin chuntasaíochta arna eisiúint nó arna nglacadh ag an Bord um Chaighdeáin Chuntasaíochta (ach amháin i ndáil le cuntasaíocht do chostais phinsin) agus na riachtanais chuntasaíochta agus nochta ad'eisigh an Roinn Airgeadais agus Pearsanra agus an Roinn Airgeadais, sa mhéid go bhfuil na ceanglais sin cuí.

1.2 Ioncam

Is ionann Ioncam infhaighte ndéontais ioncaim ón Roinn Sláinte agus Leanaí agus an Roinn Sláinte, Seirbhísí Sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí.

1.3 Sócmhainní Seasta

- a. Tá sócmhainní seasta inlámhsithe san áireamh ag a gcostas stairiúil ar an mBord Chun Cinn Sábháilteachta Bia.
- b. Ríomhtar dímheas a dhíscríobh ar an costas nó méideanna athluacháilte na sócmhainní seasta thar a saol úsáideach.

Na modhanna a ghlacfar agus na rátaí a úsáidtear in aghaidh na bliana mar seo a leanas:

Trealamh Oifige	15% Líne Dhíreach
Trealamh Ríomhaireachta	33.3% Líne Dhíreach
Costais Maoine & Fitout Líne	4% Líne Dhíreach
Daingneáin & Feistis	10% Líne Dhíreach
Tionscadail Caipitil CBFS Líne	33.3% Líne Dhíreach

- c. Gearrtar dímheas i mbliain an cheannaigh, ach nach bhfuil i mbliain na diúscartha.
- d. Sócmhainní Seasta a chaipitliú uair níos mó ná siad € 650 (GBP423).

1.4 Cáin Bhreisluacha

Níl an Bord Cothaithe Sábháilteacht Bhia i riocht CBL a aisíleamh agus CBL san áireamh mar chaiteachas nó i luach caipitliúil na Sócmhainní Seasta.

1.5 Costais Phinsin

Bunaíodh an Scéim Pinsean Thuaidh / Theas ag an Thuaidh / Theas agus na Comhlachtaí Forfheidhmithe Turasóireacht Éireann Teoranta le héifeacht ó 29 Aibreán 2005. Is scéim pinsin sochair sainmhínithe a mhaoinítear go bliantúil ar bhonn íoc mar a théann tú ó airgid soláthartha ag an Ríocht Aontaithe agus an Státchiste na hÉireann. Tá an Scéim á riar ag an riarthóir seachtrach. Tá maoiniú ón Státchiste na hÉireann ar fáil ag an Roinn Sláinte agus Leanaí faoi bhráid an Chomhlachta a chuireann maoiniú ar an riarthóir ansin. Is é

an Thuaisceart Éireann de na sochair a íocadh i rith na bliana atá maoinithe go díreach chuig an riarthóir ag an Státchiste na Ríochta Aontaithe.

Is é an ghné Thuaisceart Éireann de na costais (ASLCs) cuntas amhail is dá mba an scéim ina scéim ranníocaíochta sainithe, is é sin aithníonn an Foras ach ranníocaíochtaí an fhostóra i leith an eilimint Thuaisceart na gcostas mar chostas a bhaineann leis an tréimhse. Aithníonn sé freisin méid comhfhreagrach mar ioncam, léiríonn luach na n-acmhainní a chuirfidh Státchiste an RA ar fáil don riarthóir. Maidir leis an eilimint de chostais phinsin faoi dheoidh Státchiste na hÉireann, tá na Ranna Airgeadais (Thuaidh agus Theas) d'ordaigh go mbeidh an costas ach aithnítear sna cuntais suas go dtí 31 Nollaig 2008 a chur le costas na bpinsean a íocadh sa mhéid is go Is é an costas a iompróidh an Státchiste ag deireadh na hÉireann.

Leanúint ar iasacht ó eagraíochtaí na hEarnála Poiblí eile chun bheith ina gcomhaltaí de na scéimeanna pinsin na n-eagraíochtaí. Íocann an Bord Cothaithe Sábháilteacht Bhia na costais phinsin mar a ghearrann na heagraíochtaí sin.

1.6 Caiteachas Cláir Thaighde

Costais Taighde Conartha san áireamh sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais bunaithe ar chaiteachas dlite agus inioctha sa bhliain ar scór na conarthaí taighde ceadaithe.

1.7 Deontas Caipitil Cúlchiste

Is ionann an Cuntas Cúlchiste Deontas Caipitil luach neamhamúchta ioncaim a úsáidtear chun críocha caipitiúla.

1.8 Airgeadra Tuairiscithe

Na hidirbhearta agus iarmhéideanna de chuid an Bhoird a thuairiscíú sa dá Euro agus i Steirling.

Is é an airgeadra Euro ag obair an Bhoird agus idirbhearta a thaifeadh san airgeadra sin. Idirbhearta in airgeadra eile a thaifeadh in euro ag an ráta malairte ar dháta na n-idirbheart. Aistrítear sócmhainní agus dliteanais airgid a bhíonn ainmnithe in airgeadraí eile a aistriú go Euro ag na rátaí malairte atá i bhfeidhm ag dáta an chláir chomhardaithe (rátaí dúnta). Gnóthachain agus cailteanais réadaithe a ghlacadh chun an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais.

Ag deireadh na bliana ar na ráitis airgeadais a aistriú go Steirling. Tá an Cuntas Ioncaim agus Caiteachais aistriú ag baint úsáide an ráta malairte an meán don bhliain cé go bhfuil an Clár Comhardaithe aistriú ag baint úsáide an ráta malairte deiridh. Coigeartuithe aistriúcháin airgeadra a eascraíonn as seo ar na ráitis airgeadais le feiceáil i Sreabhadh Airgid Glan ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin (Nóta 10), Deontas Caipitil Cúlchiste (Nóta 9 (a)), Deontas Caipitil Chuntas (Nóta 9 (b)) agus Cúlchiste Ginearálta (Nóta 13).

2. Deontais ó na Ranna

Tréimhse Airgeadais 1^ú Eanáir, 2008 go 31 Nollaig 2008

		Roinn Sláinte agus Leanaí	Roinn Sláinte agus Leanaí	DHSSPS	DHSSPS	IOMLÁN	IOMLÁN
	Nóta	€	GBP	€	GBP	€	GBP
Deontas Ioncaim		6,924,349	5,513,167	2,370,946	1,887,747	9,295,295	7,400,914
Cuntas Caipitil	9 (b)	211,307	168,243	69,426	55,277	280,733	223,520
		7,135,656	5,681,410	2,440,372	1,943,024	9,576,028	7,624,434

Tréimhse Airgeadais 1^ú Eanáir 2007 go dtí 31 Nollaig, 2007

		Roinn Sláinte agus Leanaí	Roinn Sláinte agus Leanaí	DHSSPS	DHSSPS	IOMLÁN	IOMLÁN
	Nóta	€	GBP	€	GBP	€	GBP
Deontas Ioncaim		6,406,236	4,383,787	2,702,357	1,849,223	9,108,593	6,233,010
Cuntas Caipitil	9 (b)	243,764	166,808	98,737	67,566	342,501	234,374
		6,650,000	4,550,595	2,801,094	1,916,789	9,451,094	6,467,384

Faigheann **safefood** deontais ón Roinn Sláinte agus Leanaí (RSL) agus an Roinn Sláinte, Seirbhísí Sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí (RSSSSP). Is iad na ranníocaíochtaí faoi seach RSL 75% (2007 70%), agus RSSSSP 25% (2007 30%). Áirítear ar an 2008 deontas ioncaim ó RSSSSP ioncam barúlach de € 95,927 (GBP76, 377) i leith Thuisceart Éireann ranníocaíochtaí le costais phinsin (ASLCs) (Nóta 1.5)

3. Costais Foirne

a) Ba é an meánlíon seachtainiúil na bhfostaithe (coibhéis lánaimseartha):

Stiúrthóireachtaí	2008	2007
Bainistíochta Sinsearaí	5	5
Oibríochtaí Corparáideacha	15	16
Eolaíocht an Bhia	4	4
Sláinte an Duine & Cothú	2	2
Margaíocht agus Cumarsáid	<u>6</u>	<u>8</u>
Iomlán	32	35

b) Ba iad na costais arna dtabhú i ndáil leis na bhfostaithe:

	2008	2007	2008	2007
	€	€	GBP	GBP
Costais Tuarastal	1,584,374	1,670,151	1,261,479	1,142,884
ÁSPC an Fhostóra	140,355	150,963	111,751	103,304
Iasacht / Gníomhaireacht Foirne	20,202	124,152	254,945	84,957
Costais Phinsin:				
Foirne ar Iasacht	11,848	12,511	9,433	8,561
ALSCs Bliana Reatha	95,927	107,486	76,377	73,553
Íocaíochtaí Pinsinéir	52,472	0	41,778	0
	2,205,178	2,065,263	1,755,763	1,413,259

c) Is iad na líon na bhfostaithe ag deireadh na bliana a bhfuil a díolaíochtaí (lena n-áirítear ranníocaíochtaí pinsin) thit laistigh de na bannaí seo a leanas (is ionann na díolaíochtaí bliantúil): -

	2008	2007
€ 40,001 - 50,000	5	9
€ 50,001 - 60,000	2	1
€ 60,001 - 70,000	5	5
€ 70,001 - 80,000	3	2
€ 80,001 - 90,000	3	1
€ 90,001-100,000	0	0
€ 100,001-110,000	0	1
€ 110,001-120,000	0	0
€ 120,001-130,000	1	1

d) Is é an t-eolas seo a leanas ar fáil i leith an Fhoireann Bainistíochta Sinsearaí: -

	Díolaíochtaí		Méadú ar	Méadú ar	Luach na Pinsean	Luach na Pinsean	Ac
	€ '000	GBP'000	Phinsin Real i Thuillte	Phinsin Real i Thuillte	fabhráithe ag deireadh na bliana	fabhráithe ag deireadh na bliana	(bl
An tUasal M Higgins (POF)	120-130	96-104	49	39	58	46	53

Na daoine seo leanas a choinneáil siar a nochtadh an t-eolas thuas: An tUasal Ray Dolan (Stiúrthóir, Oibríochtaí Corpraithe), An Dr Clíodhna Foley-Nolan (Stiúrthóir, Sláinte an Duine agus Cothú) agus Fiona Gilligan (Stiúrthóir, Margaiocht agus Cumarsáid). Bhí Dr Thomas Quigley ar scor ar an 15^ú Deireadh Fómhair 2008.

e) Cuirtear an t-eolas seo a leanas ar fáil i leith na Comhaltaí an Bhoird Chomhairligh: -

	Díolaíochtaí € '000	Díolaíochtaí GBP'000
John Dardis	10-15	5-10
Campbell Tweedie	5-10	5-10
Ken Baird	5-10	5-10
Lynn Ni Bhaogheallain	5-10	5-10
Joe Byrne	5-10	5-10
Brian Cunningham	5-10	5-10
Aoife Healy	5-10	5-10
Susan Heraghty	5-10	5-10
Neven Maguire	5-10	5-10
Seamus Sheridan	5-10	5-10
Con Traas	5-10	5-10
Jane Wells	5-10	5-10

f) Cuireadh Uimh Sochair i bhfoirm earraí do Bhainistíocht Shinsearach nó Baill an Bhoird Chomhairligh.

4. Costais Oibríúcháin Eile

	2008 €	2007 €	2008 GBP	2007 GBP
Cíos & Leictreachais	624,428	620,111	497,169	424,342
Táillí Comhairleoireachta	73,053	98,370	58,165	67,315
Clódóireacht, Tuarascálacha & Litríocht	266,822	357,926	212,444	244,928
Taisteal agus Cothabháil	258,517	292,694	205,831	200,291
Tacaíocht Ríomhaireachta	225,713	225,696	179,713	154,444
Teileafón	95,002	105,092	75,641	71,914
Postas & Páipéarachas	46,504	44,238	37,026	30,272
Costais Cruinnithe	15,978	9,885	12,722	6,764
Costais Oifige	144,082	103,618	114,718	70,906
Costais Earcaíochta	62,894	56,968	50,076	38,983
Scéimeanna Comhionannas agus Míchumas	3,643	13,020	2,900	8,910
Comhdháil	62,261	48,044	49,572	32,877
Oiliúint	56,766	106,148	45,197	72,637
Árachas	29,824	29,362	23,746	20,092
Síntiúis	22,314	17,274	17,766	11,821
Iníúcháirí 'Luach Saothair	20,500	20,500	16,322	14,028
Táillí Dlí agus Gairmiúla	147,611	189,902	117,528	129,950
Cúrsaí Seachadadh	159,594	52,337	127,069	35,814
Glanadh & Lónadóireacht	41,974	37,322	33,420	25,539
Cothabháil & Athchóiriú	63,407	81,268	50,485	55,612
Táillí Bainc	1,633	1,521	1,300	1,041

Comhaltachtaí	166,433	0	132,514	0
Tionscnamh Pobail Bia	42,779	0	34,061	0
	2,631,732	2,511,296	2,095,385	1,718,480

5. Caiteachas Cláir Thaighde

	2008	2007	2008	2007
	€	€	GBP	GBP
Ceimic & Tocsaineolaíocht	150,873	123,496	120,125	84,508
Eolaíocht an Bhia	206,425	41,021	164,356	28,071
Sláinte an Duine & Cothú	481,517	1,804,495	383,384	1,234,816
Micribhitheolaíocht & Faireachas	218,351	18,299	173,851	12,522
	1,057,166	1,987,311	841,716	1,359,917

6. Sócmhainní Seasta

	Oifig	Maoin & Fitout	Daingneáin &	Trealamh Ríomhaireachta	Tionscadail Caipitil C
	Trealamh	Costas	Feistis	& Bogearraí	
Costas nó Luacháil	€	€	€	€	€
Ag 1 ^{Eanáir} 2008	434,129	1,824,751	192,429	1,151,984	208,897
Breiseanna	0	0	13,951	80,963	220,424
Diúscairtí	0	0	0	125,133	0
Ag 31 ^{Nollaig} 2008	434,129	1,824,751	206,380	1,107,814	429,321
Dímheas					
Ag 1 ^{Eanáir} 2008	426,995	462,428	119,601	1,062,077	69,632
Soláthar don bhliain	3,826	71,270	20,638	88,067	143,107
Diúscairtí	0	0	0	125,133	0
Ag 31 ^{Nollaig} 2008	430,821	533,698	140,239	1,025,011	212,739
NBV ag 31^{Nollaig} 2008	3,308	1,291,053	66,141	82,803	216,582
NBV ar an 31^ú Nollaig 2007	7,134	1,362,323	72,828	89,907	139,265
	GBP	GBP	GBP	GBP	GBP
NBV ag 31^{Nollaig} 2008	3,151	1,229,728	62,999	78,870	206,294
NBV ar an 31^ú Nollaig 2007	5,232	999,060	53,408	65,933	102,130

7. Sócmhainní Reatha

	2008	2007	2008	2007
	€	€	GBP	GBP
Féichiúnaithe	185,815	76,634	176,989	56,200
Réamhíocaíochtaí & Ioncam Fabhraithe	160,946	66,630	153,302	48,863
Airgead sa bhanc agus ar láimh	232,158	271,111	221,130	198,819
	<u>578,919</u>	<u>414,375</u>	<u>551,421</u>	<u>303,882</u>

8. Creidiúnaithe (méideanna dlite laistigh de bhliain amháin)

	2008	
	€	
Creidiúnaithe & Fabhruithe	616,058	90
Conarthaí Taighde	0	51
	616,058	95

9. a) Deontas Caipitil Cúlchiste

	2008	2007	2008	2007
	€	€	GBP	GBP
Iarmhéid Tosaigh	1,671,457	1,649,603	1,225,763	1,107,708
Breiseanna Caipitil	315,338	307,896	251,072	210,693
Lúide an méid a scaoileadh chuig I & E A / C	(326,908)	(286,042)	(260,824)	(195,739)
Diúscairtí - Costas	(125,133)	0	(99,631)	0
Diúscairtí - Dímhéas	125,133	0	99,631	0
Coigeartú Aistriú Airgeadra			365,031	103,101
Iarmhéid ag 31 Nollaig 2008	<u>1,659,887</u>	<u>1,671,457</u>	<u>1,581,042</u>	<u>1,225,763</u>

b) Deontas Caipitil Chuntas

	2008	2007	2008	2007
	€	€	GBP	GBP
Iarmhéid Tosaigh	34,605		25,378	
Infhaighte Maoiniú Caipitil	280,733	342,501	223,520	234,374
Deontas Caipitil Cúlchiste	(315,338)	(307,896)	(251,072)	(210,693)
Coigeartú Aistriú Airgeadra			2,174	1,697
Iarmhéid ag 31 Nollaig 2008	<u>0</u>	<u>34,605</u>	<u>0</u>	<u>25,378</u>

Léiríonn an coigeartú aistriúcháin airgeadra méid an ghluaiseacht i luach na sócmhainní seasta / iarmhéid maoinithe is inchurtha i leith an t-athrú i rátaí malairte i rith na bliana

10. Glan-Insreabhadh / (Eis-Sreabhadh) ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin

	2008 €	2007 €	2008 GBP	2007 GBP
Barrachas / (Easnamh) don tréimhse	540,499	(524,267)	430,345	(358,756)
Aistriú ón gCúlchiste Dheontas Caipitil	292,303	286,042	232,732	195,739
Muirir Dímhéas	(326,908)	(286,042)	(260,284)	(195,739)
(Méadú) / Laghdú i bhFéichiúnaithe	(203,497)	(74,622)	(225,228)	(58,970)
Méadú / (Laghdú) i gCreidiúnaithe	(341,350)	426,084	(115,320)	345,331
Coigeartú Aistriú Airgeadra			(39,934)	(29,016)
	<u>(38,953)</u>	<u>(172,805)</u>	<u>22,311</u>	<u>(101,411)</u>

Léiríonn an coigeartú aistriúcháin airgeadra méid an ghluaiseacht i luach na sócmhainní agus dliteanais reatha is inchurtha i leith an t-athrú i rátaí malairte i rith na bliana.

11. Anailís ar chomhardú na n-airgead tirim mar a thaispeántar sa Clár Comhardaithe

	Ag 01.01.08 €	Sreabhadh Airgid €	Ag 31.12.08 €
Euro Chuntas	219,237	2,165	221,402
Cuntas Steirling	54,483	(48,933)	5,550
Cuntas Taisce	4,940	3,839	8,779
Mionairgead	254	13	267
Cártaí Creidmheasa	(7,803)	3,963	(3,840)
Iomlán	<u>271,111</u>	<u>(38,953)</u>	<u>232,158</u>

12. Feachtais Chun Cinn Bia

	2008 €	2007 €	2008 GBP	2007 GBP
Costais Meáin	1,991,905	2,218,458	1,585,955	1,518,091
Costais Margaíocht	318,445	397,434	253,546	271,964
Imeachtaí	106,797	85,496	85,032	58,505
Foilseacháin	106,462	145,956	84,765	99,878
Tionscadail & Comhdháil Urraíocht	128,882	78,646	102,616	53,817
Forbairt Oideachais	68,072	50,164	54,199	34,327
Gníomhaíochtaí Líne Chabhrach	31,955	21,588	25,442	14,773
	<u>2,752,518</u>	<u>2,997,742</u>	<u>2,191,555</u>	<u>2,051,355</u>

13. Cúlchiste Ginearálta

	2008 €	2007 €	2008 GBP	2007 GBP
Iarmhéid Tosaigh	(577,638)	(53,371)	(423,611)	(35,839)

Barrachas / (Easnamh)	540,499	(524,267)	430,345	(358,756)
Coigeartú Aistriú Airgeadra			(42,108)	(29,016)
Iarmhéid ag 31 Nollaig 2008	(37,139)	(577,638)	(35,374)	(423,611)

14. Idirbhearta Páirtithe Gaolmhara

Is é an Bord Cothaithe **safefood** Is comhlacht forfheidhmithe trasteorann urraithe ag Roinne Sláinte agus Leanaí agus na RSSSSP a mheastar mar pháirtithe gaolmhara. I rith na bliana, an Bord **safefood** a bhí maoinithe go príomha ag na ranna agus go raibh idirbhearta éagsúla leo.

15. Caiteachas Caipitil sa Todhchaí

Níl aon chaiteachas caipitil breise ag **safefood**, ar chóir iad a nochtadh sna Ráitis Airgeadais ar an 31 Nollaig 2008.

16. Imeacht Iar-Chlár Comhardaithe

Conradh taighde is tríocha mí chun staidéar a dhéanamh an t-ualach ar Ghalair Thógálacha intestinal ar Oileán na dhaonra na hÉireann i mí na Samhna, cuireadh deireadh 2007 ag an mBord Cinn Sábháilteachta Bia ar an 9^ú Eanáir, 2009. Dá réir sin, bhí ar ais € 967,156 (GBP 869,231) chuig an mBord i mí Aibreáin, 2009, agus beidh sé seo a fhritháireamh i gcoinne Deontais Ioncaim ó Ranna i 2009 (féach Nóta 17).

17. Taighde Conartha Galar Tógálach intestinal

I mí na Samhna 2007, chuaigh **safefood** i gconradh a thomhas agus tuairisc a thabhairt ar an t-ualach agus cúiseanna na nGalar Tógálach intestinal (IID) i láthair do Dhochtúirí Teaghlaigh i measc an daonra ar oileán na hÉireann. An raon feidhme tionscadal bhí anailís mhionsonraithe cliniciúil de na cásanna i láthair do Dhochtúirí Teaghlaigh ar an oileán ag baint úsáide as an mhodheolaíocht anailís cinn is mó atá ar fáil.

I mí Eanáir 2009, cuireadh deireadh leis an tionscadal mar gheall ar inchoimparáideacht sonraí a castachtaí thagann chun cinn idir Poblacht na hÉireann (PÉ) agus i dTuaisceart Éireann (TÉ) sonraí, a forbraíodh mar a chuaigh an chonartha. Dá réir sin, an

Ní bheadh an tionscadal a bheith in ann a sheachadadh sna torthaí iomlána beartaithe. Mar in aghaidh an chonartha, bhí maoiniú neamhchaite ar ais € 967,156 (GBP869, 231) chuig an mBord in Aibreán 2009 (féach Nóta 16).

Caitheadh an chaiteachais atá fágtha de € 465,902 (GBP418, 729) maidir le tionscadail nua-thionscanta agus oiliúint ar chleachtais DT. Soláthraíonn an tionscnamh leanúnach maidir le bainistíocht buntáistí cúraim phríomhúil neamhspleách ar an gconradh taighde IID.

ACCOUNTS DIRECTION

FOOD SAFETY PROMOTION BOARD

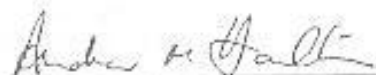
ACCOUNTS DIRECTION GIVEN BY THE NORTHERN DEPARTMENT OF HEALTH, SOCIAL SERVICES AND PUBLIC SAFETY AND THE SOUTHERN DEPARTMENT OF HEALTH AND CHILDREN, WITH THE APPROVAL OF THE FINANCE DEPARTMENTS NORTH AND SOUTH, IN ACCORDANCE WITH THE NORTH/SOUTH CO-OPERATION (IMPLEMENTATION BODIES) (NORTHERN IRELAND) ORDER 1999 AND THE SOUTHERN BRITISH-IRISH AGREEMENT ACT 1999.

The annual accounts shall give a true and fair view of the income and expenditure and cash flows for the financial year, and the state of affairs as at the year end. Subject to this requirement, the Body shall prepare accounts for the financial period 2 December 1999 to 31 December 2000 and subsequent financial years in accordance with:

- a. the North/South Implementation Bodies Annual Reports and Accounts Guidance;
- b. other guidance which Finance Departments may issue from time to time in respect of accounts which are required to give a true and fair view;
- c. any other specific disclosures required by sponsoring Departments,

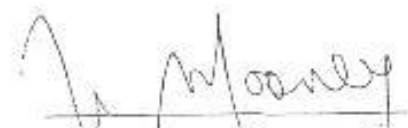
except where agreed otherwise with Finance Departments, in which case the exception shall be described in the notes to the accounts.

Signed by the authority of the
Department of Health, Social
Services and Public Safety

Dated 18.06.01

Department of Health
and Children

13 06 01
